

beatū reddit. Sextū remedū; osida
tio malorū q̄ ex excessu cibi & potus.
sequit̄. Sequit̄ inde t̄plex mors. s.
mors culpe. & int̄dū mors corporis in p̄
senti & i futuro et̄na mors aie & corpis.
Ad h̄ p̄tin; qd̄ leḡ iob. vi. Aut gustar
re quis potit q̄ gustatū affert morte.
cū magna m̄sura sumūtur medicam̄
ta sic & alimenta sumi debent. sc̄d; ang.
Septimū remedū; cōsidatio penitūre
x. in se & in m̄bris suis. Ad p̄mum
monem̄ treū. iii. Recordare paupcta
tis mee & t̄nsgressionis & absinu & fel
lis. Paupcas enī ipsius in m̄bris suis
multū deb; hoīes retrahē a supfluita
te quā faciūt in oīiuis suis cū cogi
tant quantā paupcā sustinet xpc
in paupib; & infirmis ad mortē qui
possunt uix panē interdū h̄re. q̄i
est quō sepe n̄ remordet oscia diuites
h̄ sc̄li q̄n cogitant q̄ ipsi subtrahūt
ori dī in paupib; que ponūt in ore
dyabli. p̄sāt filios dyaboli. s. malos
& filios dī fame p̄re p̄mitūt. Ultimū
remedū & sumū dī grā. Vn qui la
borat h̄ uicio orōni deb; instare et
dī grām postulare q̄ ardorem h̄ uici
sedet. Vn jo. ii. Qui biberit ex aqua
quā ego dabo ei n̄ sicut in et̄nū. & ad
heb. xiiij. p̄tinū; stabili cor; n̄ esas
q̄ n̄ p̄sumt ambulatib; in eis. Ad idem
facit ubū illud seneca. Si uis inq̄t in
ppetua uoluptate esse n̄ uoluptatib;
adici. s. end; s. cupiditatib; detra

22
hendū. Cupiditatib; u n̄ detrahit n̄
ē ros ḡre infunditur. De luxuria & p̄mo
De vi uicis q̄ sc̄t auere luxie. xij.
Perodes aut̄ tetrarcha & c. Quia
pec̄m luxurie occasio fuit in carceri
tōis & decollatōis ioh̄is. id dicem̄ h̄
de pecc̄o isto & satis ōgruo ordine p̄t
uicū gule q̄ istud nascit̄ ex illo. Dice
mus aut̄ de ipso h̄ ordine. Primo dicem̄
de his q̄ faciūt ad det̄ h̄ uici. Secō de
spēb; ei. tertio de his que p̄stant occa
sione huic pecc̄o. Quarto de remedis
atra pec̄m illis. Q̄nto dicem̄ q̄re dñs
phibuit simplicē fornicatōem. q̄m̄ em̄
misericordit̄ uidet egisse cū genē huāno
in hac phibitōe cū p̄t hāc phibitionē
fere totus m̄ndus p̄cat. Serto tange
m̄ aliḡ de inpotencia cōtinendi quam
multi allegant. Primo aut̄ faciunt
ad detest̄ h̄ uici ista vi q̄ circa h̄
pec̄m inueniunt̄. s. anxietas. erubet
cencia. p̄nia. fetor. feditas. infamia.
De auxie. De auxietate & p̄nia. xij.
Otate & p̄nia diē 10. Appetit̄ forni
caciōis anxietas; sacetas p̄nia n̄ so
lū p̄cedit p̄cēm illō anxietas appeti
tus. īmo & multe alie molestie quas
st̄ns spinas uocat. u. osee. dīces. Sepi
am uias tuas spinis. Spine iste sūt
uigilie timores. expensē & sollicitudi
nes h̄ pecc̄m p̄cedentes. O q̄nto p̄ce
dunt uigilie. quā modiū festū seq̄t̄
Interdū extendunt̄ uigilie p̄ annū
& sequit̄ montanee delectatiōis festū.

Tanta luxuriosorum infamia ut per spinae curiat ad mortem suam et expensis multis parant sibi viam ad infernum ad punitam peccatum; quod legem prius. v. de muliere fallaci que uoluptatis in telligere. nouis summa aut illi amara qui absintium et quidam qui sedecit lingua ut uehemen- cia doloris temparet uehemen- tia temptatois. Dixit absit ut tanti emam non punitam. Insipiens micator; qui fornicatio facit unde certus; quod penitebit. Exemplum. Quodam uirgo estimas quod descatio huius peccati est; quidam magnum desiderio illi virginitate auferri sibi promisit. Deinde uidens per quam uili re tantum thesaurum amissum ad penitentiam quod uoluit se intificere.

De erubescencia erubescencia luxurie. vii.
Qui quod in peccato isto ostendit absconditio non Job xxiiij. Oculis adulteri obseruat caliginem. erubescencia aut fugitiva; et rei indecentis magna est erubescencia quod in isto peccato ostendit magna ei in decenciam.

De feditate luxurie. viii.
Eter; et in peccato isto quod a uiris spuma libet; in cuius sententia non quidam scolaris presencia scorti in domo sua ferore cognoscet; et quidam archi scoriebat cum seruient ei fornicatus fuerat.

De feditate luxurie. ix.
Adic seneca. In uoluptate nichil; magnificum nichil quod natum dolo proxima decet at imbecilium uiliu ac turpum ministrio ueniens exenti exiens feda. Ista feditas est inquinatio corporis. Non sump illud. I. ad

cor. iii. Omne peccatum quodcumque fecit homo extra corpore. Qui autem fornicatur in corpore suo peccat. Dicitur gloriari. etiam peccata tamen animam maculant. fornicatio non in animam sed et corpus contaminat. ibi ut solus non est inuidicia spiritualis; et corporalis.

infamia et in isto peccato **De infamia luxurie. vi.**

Non macula glorie uocatur. eccl. xlviij. Incl nasci femora tua mulieribus et per maculam dedisti in gloria tua. Ier. et dicit hoc peccato pollui quod in hoie honesta sunt. prima in quo uictior est honesta pollue tunc uicia huius de aliquo triumphauit cum per peccatum luxurie honesta in eo polluerunt. Adic punitum; quod legem prius vi de ad ultero turpitudine et ignominia congregat sibi et obprobriu illi non debitur. Non enim habebit obprobriu solus in presenti. immo et in futuro. Non xxvij. eccl. De ipso in plateis auitatis uideatur quod pullus equus fugabit; et ubi non spauriet apprehendetur et erit dedecus oibus; quod non intellexit timore diuinum luxuriosus ita hic quidam gehenna suam. hic enim ad modum gehene igne fatorum et uermis ignem capiscencie. Non in osce diuinis ad uiterantes qui clibanus succensus a coquente hic et fatorum de quo ita dirimus et fatorum infamie et uermis remordens oscere alia quod faciunt ad detestationem luxurie vii.

Ad detestandum huius faciunt ista. v. scilicet quod iucundus illis angelis multum faret et disperget demonibus ualde placet. do; et ualde stimeliosum. et proximo

ualde inuiriōsū. subiecto suo ualde no
ciū. Primi pot ostendi tripli. primo
p h q. mutis legitur de quodā an
gelo qui obturauit naires ad aspectū
cūdā luxuriosi. Secō p h q. scriptū;
anglis sīns mandauit de te ut c. 7 c.
Si filia regis francie contadita ess; alio
ut custodiret eā n parū displiceat s;
si in eius custodia fornicaret. Qntū g
anglis displiceat pot cū filie regis celeſ
tis quib; ipsi ad custodiā sūt deputati
fornicantur. Ido dīc. 8. In quouis diu
sorio. in quouis anglo. reverēnciā habe
anglo tuo ne audies illo p̄sente q; me
uidente n auderes. 7 ad idē pot refiri
q; dicit apls. qd mulier debet h̄re cap
uelatū p̄t anglos. Tercio pot idem
ostendi p h q. in peccō isto quedā contu
melia sit spūali nātē cū aīa magis eli
gar iūmī nature assimilari. q; inspū
alitate se seruare 7 carnē sibi assimila
re abrūtali deſcatione eam cohibeo.
hoc aut n fit absq; contumelia anglice
nature. q; spūalis nātē ut aīa sicut
n fit absq; deore aliquor clīcoz. qn ali
quis clīcus apostatait 7 fit laic' māles
similis ēē laicis q; clericis. Ad istā terciā
rōnem p̄tinet q; dīc glo. 1. ad cor vi
sup illud. Qui fornicatur in corp' suū
peccat. In h̄ peccō 7 aīa sub corpē. Itē
dīc glo. In ope fornicatōis sic totus hō
absorbetur a carne. ut īā dici n possit
ipse anim' suis esse s; simul tot' homo
dici possit caro. Q; lux̄ demōib; mltū plac;

23

Quod aū h̄ multū placet demōib;
pot ostendi p̄mo p h q. xl. job.
legit uehemoth in locis humītib; dor
mire. loci humītes sūt luxuriosi. Sedō
ex h̄ q; dīc glo. sup leuitā. Qd cū de
mones oī peccō gaudeant p̄cipue tñ
gaudent deſoniatōe 7 ydolatā ita
gaudent q; ibi corp' 7 aīa maculatur
ērctio p h qd dyabls p̄tōe
fornicator̄ poterit se iustificare coram
dō cū in eo n inueniretur peccātū q;
ipsi habebat. Quarto p h q; dyā p̄ci
rat ut 7 tormento habeat hō delecta
tionē hui' peccati. Qnto p h q; illis q;
n h̄nt matiam p̄petuādi h̄ peccātū
ipse qnq; aīministrat matiam ut pa
tet in demonib; incubis. Sexto p hoc
q; in isto peccō binos hōtēs lucratur
dyabls 7 iuli foro ht eos. Ad h̄ p̄tin;
q; leg p̄u vi. Preciū scorti uix 7 unius
panis. mulier aut uiri p̄ciosam ani
mā rapit. Preciū scorti dīc uix esse u
nius panis. q; un panis diuci' sedat
artrō appetit' qnā deſcatio h̄ peccā
tūta mulier illo p̄cio dat aīam suam
dyablio 7 corp' lectatori q; n daret alic
ſtūlareſ ſuos **De contumelias qd luxuriosi**

Est 7 mō peccātū faciunt dō. ix.
Qualde contumelias dō. q; p̄mo pot
ostendi p h q; honorabiliōres p̄fōne
h̄ sc̄li tantū dedecit reputant ſibi cū
filie corp̄ fornicant̄. Quantā ḡ contume
liam faciūt filie regis celeſtis patri
ſuo dō cū fornicantur. Secō p h qd

tūm dedecus ē sponsis nobilib; cū spō
se eoz adulterant. Ad h̄ p̄tinet q̄ leḡ
pū. vi. Zelus uiri n̄ p̄det m̄cedē in die
nec acquiescat cuiq̄ua p̄cib; n̄ suscipiet
p̄ redēptione dona plurima i exponit
h̄ glo. de celesti sp̄oso. Tercio p̄ h̄ q̄ cum
uulissima pars q̄ in ipso fornicatore ē
īperet ei q̄ dñs phib; ipse poti illi ui
li parti quā dō obedit. pocius eligens
sibi dñari q̄ dñm. Quarto p̄ h̄ q̄ templū
dei uiolat i polluit. Ad h̄ p̄tin; q̄ leḡ
l ad cor. vii. Hesacis q̄ templū dī estis
uos i sp̄c dī h̄itat in uobis. Siquis aut̄
templū dī uiolauit disydet illū d̄s i p̄.
templū dī sc̄m i q̄ estis uos. i p̄t vi.
Hesacis q̄m membra uia templū sunt
sp̄c sc̄i qui in uob; i que habetis a dō i
si estis uiri. Et sequit. Empti estis p̄cio
magno glorificare i portate dñm i corpe
uīro. Gl̄ndus es; xpc in corpe tamq̄m
in templo. Contia luxuriosos pot̄ dici
ps iste. Ds uenerunt gentes in h̄editatē
tuā poll' templ's t. po ier' in po. custodi
am. Sup illō portate dñm in corpe uīro
diat glo. Si n̄ paras t̄ p̄t te. uīl parte
t̄ p̄ dñm qui sibi te fecit dñm parte.
Quinto pot̄ ostendi q̄ contumeliosū sit
h̄ peccāt dō. p̄ h̄ q̄ luxuriosus illō dul
cū reputat q̄d dō; contumeliosū ma
gis ēi amat in terdū oīugatā turpem
quā solutā pulchritā. Vn̄ n̄ uidetur que
rere in peccāt suo uoluptatē suam h̄ di
contumeliam. Vn̄ Iez. libidinosa mens
in honesta ardēci p̄sequitur. i q̄d nō

licet dulcī suspicāt. Sexto p̄ h̄ q̄ h̄ p̄c
catū q̄ contumelia publicam negatōem
facit. i q̄ pure ē peccātē publicū offēm
q̄ i sp̄ale huic peccātō usūre i idē etiā
p̄sequit̄ ista peccata p̄ cēcīs. Septimo
p̄ h̄ q̄d istud uiciū preponit dēscatōe
uiliū i turpū membrorū deliciis q̄
in dō sunt. q̄ contumelia ualde magna;

De inuirus q̄s luxuria facit primo. x.

Hoc i uiciū ualde iuriosum; pri
mo. Qd tripl̄ pot̄ ostendi. Primo
p̄ h̄ q̄d aufert ei n̄ sua s; se p̄m. Vn̄ vi
pū. Non grandis; culpa cū quis fura
tus fuit. furat̄ enī ut esuriente inple
at aiām. Dephensus q̄ redet septuagī
i om̄ne domus sue subām trādet i li
babit se. Qui aut̄ adulter; i p̄t cordis
in opiam p̄det aiām suā. Vn̄ mulier
fatua n̄ aufert tūm sua suo stulto. s; se
p̄m. Flota. p̄ h̄ aliquis; adulter accidit
p̄t cordis in opia. Indignaret enī si cor
bret uilissime parti sue se subici i p̄
cā uili lenocinio se dari. Vn̄ eccl̄. In
multa sapīa ml̄ta; indignatio ul̄ p̄
cordis in opia. i. p̄ sapīe defēm. Seco
pot̄ ostendi p̄ h̄ q̄ ille qui h̄ uicio labo
rat nulli fidēm seruat. Vn̄. ii. Re. dd
fidele militē suū fecit occidi p̄ uxore
illi. Ad idē p̄tinet q̄ legit̄. xii. p̄. ii. de
amon qui sororē suā thamar corrup
tercio pot̄ ostendi id q̄ h̄ uiciū multis
aufert h̄editatē suā. luc. xii. de filio
pdigo qui dissipavit subām suam
uiuendo luxuriose. leg. xxiiij. eccl̄. mu

hier omnis relinqns virum suum peccabit. statuens heditatem ex alieno matrem. Qd pcam luxurie sit nocturnus ipso

Hec autem viciu istud subiecto. xi. ualde nocuum subiecto suo. auferit enim pecuniam suam illi. auferit et bona spuria et tristitia et etiam semetipm. Ad primum pertinet quod leg. p. xxix. Qui nutrit scortum poterit subam. et luc xv. pro bona uero oia que destruit se patitur ignis Job. xxxi. Ignis et usq ad consumationem deuorans et oia eradicans genumina. Iez. Flamigo igne patitur femina consueta. ad hunc quod ipsum hominem sibi auferat pertinet quod leg. osce. iiii. fornicatio unum et ebrietas auferunt cor. amas amore fatuo non habet cor suum. ipsum et corpus quoniam amittit. Vn. xii. R. ii. Interfex; amon quod corrupit thamar. Ies. quotidie sanguis mechorum fudit. adulteria damnantur. honor et aufer hoc viciu et cunctum bonorum. Vn. gen. plur. Ruben primogenitus eius. et subiungit por in tonis. maior impi. supple debueras esse. s; seq. sion arescas quod maculasti cubile patrum tui et c. Precepitis uire primogeniture debebat ei. honor et duplicitas in possessionibus quod amulit quod cubile patrum uiolauit et maculauit. De iiii. que faciuit ad det

Ad detest hunc faciuit luxurie. vii. alia iiii. s. quod viciu illud multum est efficax ad hominem capiend et mulier potens ad retinendum hominem. Ponit

in magna uilitate et in misera seruitute. Ad pmum pertinet quod dicit augustinus efficiacissimum glutinum ad capiendas alias mulier. p. vii. Demulcre mala multos vulneratos delectat. fortissimi quod intersticii sunt ab ea. Ad idem facit quod legit. luc. xxii. quod hunc peccatum per ceteris elegit dampno quo deiceret filios israel et faceret eos peccare. Hunc viciu capit hoines nobiles et ignobiles. Vn. Iez. In serico et pannis eadem libido dominatur. nec regum purpura nisi medicamentum synit squalorem. hunc viciu uincit sapientes et insipientes. Vn. Iez. Quid salone sapienti et tamen infatuatus est amore mulierum. eccl. xx. Vn. et mulieres apostatare faciunt sapientes. Breuitate istud peccatum fere totum mundum ad infernum trahit. Vn. abacuc. i. Totum in hamo suo subleuauit. totum traxit in sagena sua et aggauit in rethe suo. hamus et sagena et rethe dyam. sicut pulchre mulieres que totum mundum in positione trahunt. Quoniam tamen sit peccatum lux. xii.

Potens; peccatum illud ad retinendum Vn. xxii. p. vi. fouea profunda os alienum. cui dominus; iratus incidet in eam. Qui in profundam foueam cadit non exit de faciliter. sic non de faciliter eiadit de manibus dyam. qui captus est pulchritudine alicui mulieris. Ide dicitur de ore mulieris quod sit profunda fouea. potius quam de alio membro. quod pulchritudo huius membra multos caput. Qui hunc uicio laborat. uix potius cogitare de his quod pertinent

De luxuria

ad salutem suam. dñm at n cognoscit. ad celum n leuat oculos. ato brutal est fcs. q uerba correctois ul amonitois sue nō pot audire. Ad duo pma ptnet qd leg osee v. sion dabut cogitatoes sua ut reuertantur ad dñm. qz spc fornicatiois in medio eoz et dñm n cognouerūt. Ad tñu facit q loquit daniel xiiij de senib; q exarserunt i susamia. declinauerunt oculos suos ut n uiderent celum nec recordarent rectorz iudiciorz Ad quartu ptnet q legit ecce xxi. Vabu sapiens q cugz audierit laudabit. et adiciet. audiuit luxuriosus et displiebat ei et piciet eos pt dorsum suum. Vix g euadit aliqz de peccato isto cum tam fugiat ea q possunt esse occasio libationis sue. De uilitate in q ponit

Ponit h uiciu luxuria hoiem . xxiij. hoies in magna uilitate ad qm uilitate et turpitudine exprimendam q turpit loquit scriptura de uicio isto. Vn joel. C oputuerit iuncta in stercore suo. gg. C oputresce; hoies i fetore luxurie uitam finire in ipso. ps. Dispierunt in endoz sc̄i sunt ut stans terre. Endoz m̄p̄ fons generationis. Vn in endoz; pars illa q op̄i carnali et gnatoi deseruit. pp uilitate opat sui. vi p̄i. Circulus aure in narib; mulier pulchra et fatua. Suis si ex una parte uideret uolutabru luti et ex alia parte lectu roseu prius curreret ad uolutabru. Sic tales in mudiā luxrie

delicus paradysi pponunt licet dyā poss intelligi sus ista et mulier. q circulus q dyā inmergit in lucum ois immundicie. Ad eandē uilitatē ptnet q leg in ecce ix. Om̄is mulier qz fornicaria. q sterlus in uia ab oib; pteuntib; culcabit. De misera seruitute in qua ponit luxuria hoiem. xv.

Tin misera seruitute ponit illd uiciu n solu hoiem q facit spm seruum ei qui s naturalē debet seruire. s. coe p̄is sui et uilissimi parti illi. s; et pp seruitute mulier qz ualde misera vn tulli. illi ego dicā seruum cui mulier opat. leges in ponit. uocat. uenientū et eicit abeund; et poscit dand;. minatur timescend; et h̄c g n tantu m seruum s; nequissimum seruum ego iudico. Jō. sicut uili quā a carne uici nich glosius quā carnē uincere p̄ te luxuria uidet esse de numero peccoz illoz de quib; erubescut demones. Vn glo s̄ illd. eze. xvi. Dabo te in uias odieniū te. filiaz palestinarū. que erubescunt sup uia tua scelerata dicit glo. loquēs de spuali ierim̄ ta ta in te ierim̄ erit correctio. ut erubescant et demones n̄tor mag nitudine peccoz. cuius racio potest esse. p̄cm dyā est supbia. hominū u luxuria et alia carnalia peccata. luxuria u uidetur esse turpior. supbia. q minimis turpis credit. minuitatur luxuria magis erubescut

hoīes. q̄ om̄s turpē nouerūt. Prece
a dicūt magī q̄ sunt aliū demones.
qui memores sive antiq̄ nobilitatis
dedignant̄ de luxuria tēptare. Sig-
nū ad h̄; qd̄ lucifer tēptans dñm in
deserto. n̄ tēptauit eū de luxuria.

De sp̄eb; luxurie q̄ diuidūt in luxuriā cordis

Sequit̄ de sp̄eb; luxurie *et cœpis.* **xvi.**
Diuidit aut̄ luxuria uno m̄ i
duas sp̄es. sc̄. in luxuriā cordis *et* lux-
uriā corporis. Ad has duas sp̄es pertinet
q̄ legitur in ps. Vre renes meos et
cor meū. Contia p̄mā sp̄em necessari-
ū; ut ad manillas zona aurta sim
p̄anci. sc̄dm q̄ uidit iohes i apoc̄. sc̄.
Cont̄ sc̄dam nos optet p̄ancos esse
ad renes. sc̄d uisione eze xi. *et* dm̄ x
Leuaui oclōs meos *et* uidi. *et* ecce uir-
un̄ uestitus *et* ad renes ei accinct̄ au-
ro obrizo. In ɔtinencia ū cord
piculosa; p̄ h̄ q̄ qui laborat hac
sp̄e in ɔtinencia peccat mortali. quo-
cens uidet pulchriā mulierē. Ido dir-
sagena cor fatue mulieris. ecc vii.
Inueni mulierē morte amarioē q̄
laqueus uenator̄; *et* sagena cor ei.
Sagena totā aquā occupat. sic corde
fornicat̄ aū dīb; fatua mulier. *De ac-*

Acceptione hui' noīs luxuria. **xvii.**
Alio m̄ diuiditur luxuria i v. sp̄es.
Notando tñ; q̄ h̄ nomen luxuria.
qñq̄ sumitur largius qñ; minus
large. Primo m̄; luxuria. in ordīa-
tus amor descatōis. q̄; sc̄dm tactū.

25
sicut uicū gule est in ordinat̄ amor
descatōis que; sc̄dm gustū. *et* cupidi-
tas in ordinat̄ amor pecunie. *et* sc̄dm
h̄ pot̄ diuidi luxuria in v. sp̄es. q̄rū
p̄ma p̄tin; ad suauitatem uestiū ul̄ lec-
tor̄. Sc̄da ad suauitatem uictōis qua
antiq̄ multū utebant̄. Tertia ad sua-
uitate balneor̄. Quarta ad tact̄ in mu-
toz membror̄ q̄ generatōi deseriu-
unt. Q̄nta sp̄es uocat̄ luxuria. sc̄dm h̄
nom̄ luxuria sumitur stricte. *De aliis v.*
*sp̄eb; luxurie *et* p̄t de p̄tō *et* naturā*
cū magnitudo m̄lēis modis ostēdit. **xviii.**

Terū diuidit luxuria i v. sp̄es. Prima
ē simplex fornicatio. sc̄da stuprū. qd̄
; illicita defloratio uirginū. Tertia;
adulciū. q̄ est altius thori accessio.
Quarta; incestus. q̄; sanguineor̄.
; affiniū. ab usus sub qua sp̄e ophen-
di possūt peccata sc̄monialū *et* etiam
religiosor̄. Q̄ta; p̄cēm ɔtra naturā.
q̄ fit duob; modis. Qñq; eī; ɔtra na-
turā. quo ad modū ut cū muli. sup̄
ditur. ul̄ cū fit bestiali m̄ opus illō. ta-
men in uase debito. Qñadq; ū; ɔtra
natām quantū ad subām. ut cū quis
p̄cauat ul̄ ɔsentit ut semē alibi q̄ in
loco ad h̄ in natā deputato effūdatur.
de quo uicio cū magna cautela loquū
dū; *et* p̄dicando *et* interrogationes in
fessionib; faciendo. ut nich̄ hōib; re-
ueletur q̄ eis p̄stet occōnem peccan-
di. lf̄ nō q̄ dyā dicit̄ h̄re duas man̄
quib; frēquēcius hoīes capit s. guisā *et*

luxuria. De quibus expomit illud ps. Considerat peccatorum iustitiam. s. dyam. et querit mortificare eum. dominus autem non terelinquit eum in manibus eius. Quoniam digitus in prima manus sunt illi spes mea in gule. quod notantur in hunc usum. Preppere. laute. nimis ardenter. studiose. Quoniam digitus in secunda manu sunt huius spes dicte inter quas primo persequemur de uicio nostra natura. magnitudo autem huius peccati vel uicii potest ostendi. viii. modis. Primo illius testimonius scripture que hunc uicium asserunt maximum. vel nimimum. quod legitur in libro legum. xiii. gen. homines autem sodomitae erant pessimi et peccatores coram domino nimis. et xviii. dictum domini. clamor sotomorum et gomorreorum multiplicatus et peccatum eorum est aggrauatum nimis. descendens et uidelicet et ceteris. gloriosus. fluitas tante et in audite compitum. qui admiratione et dubitate patitur in audiiente. Unde dominus qui admirans et dubitans super tanto scelere introducit loquies. descendens et uicebo. incredibile est in uidetur homines tantum flagitium perpetuisse. et nota quod de duobus peccatis. s. de homicidio et de peccato nostra natura legitur clamor. ascendisse ad dominum. quod laborantes duobus his uiciis. spalii. sunt hostes dei et gressus humani. factio uero. et si non uerbo dicunt do. eum masculum et feminam creasti ut multiplicarentur. nos opam dabis ut minuantur. Unde parificatur homicidio uicium illud. ad istum et modum primi pertinet quod legitur de ioseph xxvii. gen. Accusantibus fratres suos apud proximum suum crimen pessimo.

i. de uicio et natam. secundum unam expositorum. ad eundem modum pertinet illud ubi augustinus. Adulterij malum fornicationem uincit. Vicitur ab incestu. Peius est enim cum matre quam cum alia uxore dormire. sed omnium horum pessimum est quod nostra natura fit. ut si viri in membro mulieris non ad hunc processu utatur. sed execrabiliter fit in meretibus. sed execrabiliter in uxore. et clemes propter grauissime peccant adulteri. et ualde graui fornicari. sed certi huius graui incestuosi. quod omnis transcedunt nostra natura delinquentes. Secundo potest ostendi magnitudo hunc uicii. propter imminentiam superptam a domino de peccato nostro. prius autem uindicta huius peccati fuit diluvium. Inter causas enim diluvii ponit huius methodius. quod mulieres in ueraniam uerse super gressum uirilis abutebantur. et quod exercebant homines in alterutrum coeuntur. Secunda fuit subuersio quoniam ciuitatum. in qua uindicta attendenda est quod dominus non soli nocentes sed et innocentibus parvulos puniuit. et universus diei. et hoc prouulsi. prouulsi ne diuini uiuentes sequerent exempla patrum. et graui dampnarentur. et per circumiacentes regiones puniri uoluuit non soli homines immo et animalia et tre nascentia ipsa et terrena destruxit. eam uirito in mare mortuum. in quo nichil uiuit. nec animi nec pisces. candela uiua superenata. extincta mergitur. qui in igne infernali superpta. illa uindicta. nec potuit expectare ille ignis. donec certa peccata punirentur. Unde sanctus geoffrey. heine flama mortua non sustinet. sotomorum

puenit tollē nationē. et ipsam osciam
 tante ifusionis terā osupit ignis sul-
 phureus et spē pcellarū et in lo-
 cum horribile solū istud redactū est. et
 genī xix. pluit dñs sup sodomā et gomo-
 rā ignē et sulphurē de celo et subuertit
 has ciuitates et omnē arca regionē uni-
 uersos hita ^{totū} et urbiū et cuncta terre
 urencia. Respiciens et uxor loch p'cū
 uersa; in statuā salis. ad ostendendō qn̄
 tu displiceat dō memoria hui' peccī. ēer-
 tia uindicti fuit de onā de quo leg. xxx
 viii. bēn. q. semen fundebat in terra
 et idcirco paucisit eū dñs. eo q. rem detes-
 tabilem facet. ēertio potest ostendi mag-
 nitudo h' uicii p' pena huic peccō taxa-
 tam. vñ xx leuit. Qui dormierit cum
 masculo coitu femineo. utq; opatus est
 nephias morte moriant. sanguis eoz se-
 ros. Quarto p' omniatōem q. fecit dñs
 peccō huic. vñ joel. vii. Congregabo os
 gentes. et deducā eas in ualle iofaphat et
 disceptabo ibi cū eis. et sub iugit causa u-
 na disceptatōis posuerunt puerū in p-
 stabulo. Qnto pot' h' ostendi p' h' qd scip-
 tura ita detestabilē loquit' de peccō isto.
 vñ ad ro. 1. Masculi in masculos turpi-
 tudinē opantes. n̄ dicit aliq. turpe. sed
 ipsam turpitudinē uocat peccām istud
 et ibidē. Ut tumultus afficiant coepora
 sua ppterā tradidit eos dñs in passiones
 ignominie. et leuit. xvii. Eū masculo
 n̄ misceris coitu femineo. q. ab homi-
 natio. et symach⁹ dicit. Quia in effabile

est q. et non deb. homo loq. de peccō isto.
 Sexto p' h' qd multi antiq. inueniunt n̄
 reputasse adulteriū ul' stuprū respectu h'
 peccā. vñ genī xix. dicit loch sotomitis.
 Hoc queso fr̄s mei nolite h' malū facere.
 habeo duas filias q. nond cognoverunt
 uirū. edutam eas ad uos. et abutimini eis.
 et Iud. xix. habeo filiā uirginē. et h' ho ht
 cubinā educā eam ad uos ut hūlietis
 eas. et uirā libidinē xpleans. tñ h' obsec
 ut scelus h' otia naturā n̄ opemini iurū.
 Septē ostendi pot' magnitudo h' uicij.
 p' h' q. istud peccām et ad inuencio. dñs ei
 multū odit ad inuentōem in peccātis. vñ
 sup illō ysa. visitabo sup fructū ad inu-
 tionū uirā. ḡg dīc dñs studia peccātū
 plus punit q. peccata. et in p's. Ibunt in
 ad iniunctionib; suis. Et corrupti sunt et
 ab hoībiles fēi sunt et c. Octauo pot' ostē
 di magnitudo h' uicij pp' multiplicitē effētū
 ipsius. hoc uiciū fed inter nos et dñm
 rumpit. gen' humanū qntū in se ē destru-
 it. hoīem uiūto inferiorem reddit. pp'
 h' uiciū filiū dī fere desut incarnari. ut
 dīc auctoritas. ad p'm p̄tinet q. dīc aug'
 h' uicio inq. violatur societas que nobisc
 esse dī cū natā. cui ipse auctor p̄sistat
 libidinis polluitur. Sicut aliq. cū alios
 detiorauerit ei rem suā dicit uīra sit. sic
 dīs illū qūe ipse hoīem cum uidet qd ip-
 se se fecit feminā. n̄ reputat creaturā
 suā. Scdm uī planū. ērcaū uī potest
 ostendi ex h' q. ille qui peccat isto. n̄ ser-
 uat legem. q. et bruta aīalia obseruant.

De luxuria.

alic sp̄es luxurie uimto assimilant ho
mīnē s̄i hoc inferiorem reddit. Et sodo
ma muta bñ int̄p. q̄ h̄ p̄c̄m reddit
hōtes mutos ad diem iudicii. n̄ pote
runt enī excusare se p̄ ignoranciam
cū ipsa natura legē concuerit ista bru
ta aīalia q̄ isti trāsgrediuīt. De īcestu.

Sequitur de īcestu. cū p̄c̄i **xix.**
que magnitudo pot̄ ostendi. p̄mo p̄
penā taxatā huic peccō in lege. Post
quā enī dñs phibuit in cestū et uicū
otia natām. xvii. leuit̄ subūgitur
om̄is aīa. t̄ ab hominatōib; q̄ p̄iam fecit.
pibit de medio pp̄li mei. et xx eadē
taxatur eadē pena huic peccō. Scđo
pot̄ h̄ ostendi p̄ h̄ qđ apl̄s tradidit
sathanē cruciād̄ illū fornicatorem
qui cū nouera sua peccauit. scđm
q̄ legit̄. i. ad cor. v. Tercio pot̄ idē
ostendi p̄ mala q̄ ex h̄ peccō sequitur.
Vn̄ legit̄. ii. Re. vii. Qđ amon qui so
riore suā thamar corrupat interfēs
ē a frē suo absalon. t̄ nisi hōtes ab h̄
peccō cauerent s̄. sequeretur inde n̄
solū odia et homicidia. s̄. et fr̄cidia.
Quarto pot̄ ostendi p̄ h̄ q̄ p̄c̄m illō
hiēm q̄i canē reddit. canis enī in
ope illo n̄ obseruat sanguī itatē.
De adulterio et sp̄eb; ei q̄ sit octo. **xx.**

Sequit̄ de adulterio q̄ diuidit̄ in
duas sp̄es. s̄. in simplex adulteri
um. q̄; cū uxorat̄ peccat cū soluta
et extrario. et in adulteriū duplex. q̄;
cū uxoratus peccat cū uxore alteri?

Septē aut̄ sunt p̄ q̄ pot̄ ostendi
magtudo h̄ pecc̄. Primo p̄ h̄ q̄ est
trūm sacramēto mat̄monij q̄ ipse
ds instituit. i. paradyso et in statu
īnocencie. Vn̄ n̄ sit iniuria sacramē
to absq; magna contumelia dī. Secđo
p̄ h̄ q̄; adō otariū uiri naturali
Vn̄ cū ex p̄ceptis uiris natāl̄ est.
h̄ q̄; t̄ n̄ uis fieri ne fecis alicui. hoc
enī nullo m̄ uellet homo s̄ fieri ut
aliq̄s cū uxore sua peccaret. Multi
sūt qui poci p̄mitterent se int̄fici
ul̄ ex h̄ed ari. q̄ h̄ sustineret. Ius g
naturale docet hōiem q̄ h̄ nullo
m̄ debet facē alij q̄ adō odit sibi
fieri. Tercio pot̄ ostendi p̄ h̄ q̄ phi
bitio adulteriū in decalogo. inmediatē
ponit p̄t phibitionē homicidiū. et
ante phibitionē furti. Vn̄ clemens
ip̄. Quid in dīb; pecc̄is adulterio q̄
uius. scđm ei in penit tenet locū.
et in phibitōib; homicidio quodām
assimilat̄ adulteriū. Et enī uir et mu
lier sint una caro. qui auferit uxo
rem suā alicui. idem s̄. ac si se ip̄m
auferret. Exsupat aut̄ pac̄m istud
omne furtū. q̄; q̄ auferit cur cū sit c̄
atura rōalis melī; q̄; q̄cumq; t̄re
na subā. Quarto pot̄ idē ostendi
p̄ legē que hetur leui. xx. ubi sic dī.
Si mechāt̄ quis fuit cū uxore altius.
et adulteriū p̄petravit cū uxore p̄ximi
sui morte moriat̄. et mech̄ cū mecha
eadē pena punit̄. h̄ p̄c̄m sed; leges

huas nec recipitur aliquis redemptio. Quoniam ostendit idem secundum id quod leges dominus divisere datur. cum adulteratus esset. ut eti. Non reced; gladius de domo tua usque in sempiternum eo quod despiceris me et tu levis uxore urie ethei. Secundo potest ostendidi per mala quae secutur ex hoc peccato. Secundum autem ex eo ex hedone atque filiorum. Unde xxv. ac. mulier omnis relinquit virum suum peccabit. statuens hestitate ex alieno matrimonio. Secundum et inde homicidia. Unde dicitur. cum in adulterium cecidisset. fecit interfici fidele militem suum. Sequitur et inde multociens in cestus. ut si aliquis cognoscat filiam proximam suam vel eius uxorem. Ignorat enim quis sit proximus ei. Septimo potest ostendendi magnitudo huius peccati per iudicium relopitie. De quo nunc. v. Si declinasti a viro tuo. atque polluta es. et contabuisti cum alto viro. huius maledictorum sibi iacebis. dicitur dicitur te in maledictionem exemplum quod auctor in populo suo putresce faciat femur tuum. et cunctus uterus tuus dissupatur. et c. et ezechiel. Unusquisque uxori rem proximi sui polluit. et hestitate etiam possidebat. **De stupro cuius magnitudo quatuor modis ostenditur.** -xxi-

Sequitur te stupro. quod est illicita defloratio virginum. cuius peccati magnitudo potest ostendiri. Primo ex hoc quod sicut filius emoz. quod dumna filia iacob deflorauit. interfectus est. hac de causa. cum proximo suo et toto populo urbium sue ut legitur. xxxviii. Gen. Secundo potest ostendi

quod pacem auferit virginitatem cui debetur fructus centesimus. cum conjugatis solis debeant centesimus. viduus solus. huius satis deteriorat terrena qui facit ut non possit reddere. nisi quadagesimus fructus uel xxx. cum prius reddet centesimus. Qui illicite deflorat aliquam. aliquam est occidere. fornicationem. quod ipsa factum postea. sic ille qui primo rupit clausuram alicuius uirginis. occidit etiam prius illi qui faciunt. qui potest intrare. qui alii non intrassent. et auferit ei quoniam quod nunquam de cetero maritum habebit. Ad detestacionem et hoc peccati facit hic qui bonum quod ipse auferit. si virginitatis bonum est irrecipibile et irrecompensabile. Votum virginitatis non recipit dispensacionem quod nec reparationem. **De similia fornicatione cuius magnitudo sequitur te fornicatione.** **Tertius ostenditur.** **S**equitur ad cuius detestacionem sufficere posse. **xxii.** sunt quod dicta sunt de luxuria generaliter. Ad detestacionem possunt huius dici. quod huius peccatum est detestabilius et homicidio. et rapina. in hunc quod illa non sunt substantia liter malorum. Potest enim alicius uelle occidere hominem aliquem meritorie. sicut in deinceps amore iusticie. et aliquis potest accipere alienum in summa necessitate. sed nullus potest fornicari scienter. quoniam mortaliter peccat. Ponamus quod aliquis nunquam malum cogitauit. non dixerit non fecerit. et opera bona egreditur. quod ex cogitatione possunt et semel tantum fornicari. et sic decedit absque pena. ex necessitate damnatur. si omnes

missæ que usq; ad finē mundi celebra-
būtur ab ecclia p eo celebrarent̄. nō
liberarent eū a morte eterna. Ad
detest̄ aut̄ h̄ pecc̄i facit q̄ leḡ xxv.
Aū. Qd̄ cū ess̄ forniciatis ppls isrl'
cū filiabz moab. uisit dñs amicos
p̄ncipes suspensi in patibl̄s otra
solem. & occuli sūt de p̄plo. xxiij. milia
hominū. & fines qui interfecit zam-
bri coeunte cū madianite sacerdotium
sempitnū meruit & uram dī a p̄plo
auertit. Et licet fornicatio sit genus
oīs illiciti coitus qui sit extra uxore.
tam̄ speciali- in telli- in usu iudicaz
ul̄ metrī ul̄ cubinaz. **De fornicati-**

Ad detestatōem one cū metibz. xxiv.
ill̄ fornicationis q̄ sit cū mere-
tricibz h̄ facit. q̄ qn̄; credit aliq̄s se ē
talibz peccare simplicia fornicatōe. ipse
qn̄ḡ omittit adulteriū ul̄ in cestum.
Sepe enī tales mulieres iugate sūt. &
forsitan a sanguineis ei. Qui peccat cū
eis cognit̄. vn̄ omittit se qui cū eis pec-
cat magno discrimini. & licet n̄ sint co-
iugate uel affines ei. ipse tñ equi peccat
ac si forent ex quo equali- & temptus.
Ad detest̄ u fornicatis illī q̄ sit cū ui-
duis. h̄ facit q̄ pecc̄i cum talibz aufert
eis honorem. Ad detest̄ u eī que sit
cū cubina facit h̄ q̄ talis fornicatio.
sit cū scandalo p̄ximi. Est alia species
luxurie p̄ter dñs que raptus dī. Est
aut̄ raptus cū puella uiolent̄ a do-
mo p̄ris educitur ut corrupta i uxo

rem habeat. siue puelle siue parētibz;
uis illata fuit. h̄ pecc̄m tñ; q̄ morte
punitur. Tertio m̄ pot̄ diuidi pecc̄m
luxurie scđm diuisitatē subiectoz i qui
b; est. ut diuidatur in luxuriā laicor̄
& religiosor̄ p̄sonaz. De luxuria uero
laicor̄ nich̄ aliud dicem̄ quā de luxuria
in genē dñm sit. S; de aliis duabz dice-
mus. q̄ ualde graue; p̄c̄m illō in clí-
cis ul̄ in religiosis p̄sonis. & alī pon-
derandū; in eis quā in laicis. Vnde
pondus sc̄ulari⁹ maius erat certis pon-
deribz mercator̄ & pondē cuiū. ad sig-
nificandū q̄ alī pondanda sūt p̄c̄ta
laicor̄ & eoz pecc̄a qui sc̄i deberent
ē. quibz dī myla. Mundamini q̄ fertis
uasa dñi. Septē aut̄ sūt que aggria-
uant pecc̄m carnis in clericis in sacris
ordinibz institutis. Primū; uori frac-
tio. & ista circūstancia ualde pecc̄m ag-
grauans q̄ satis appetet. Siq̄s atten-
dat quā preciosum sit q̄ talis aufert
dō. & q̄ res sc̄a sit. h̄ due circūstacie
solent aggrauare pecc̄m rapine. p̄cio-
fitas rei que rapitur. q̄ magis dāpni-
ficatur p̄ximus & sc̄itas ipsius. q̄ tuē
n̄; solum furtū immo & sacrilegium.
Castitas u q̄ ipse dō p̄misit cū sc̄es
ordines suscepit. q̄ deo aufert. cum
fornicatur res irrecōpensabilis. vn̄
xxvi. cc. Om̄is ponderatio n̄; digna
aīe continentis. Res & sc̄a; cū sic deo
oblata. vn̄ orrectatio eius dño iuto
sc̄i sacrilegiū; Scđm; scandalū et

derisio p̄pli. Vn̄ jō. Clericul̄ aut̄ honestior; alius aut̄ alius; fabla; certū; sc̄ia. Vn̄ gg. Vbi maius; donū scientie transgressor maiori subiacet culpe. Q̄tū; h̄ qd̄ ad dī seruiciū sūt assumpti. sicut ille qui fornicatur in ecclia magis peccat. q̄. qui fornicat in domo i muni. eo q̄ dī ecclia sic in seruicio deputata. Sic mai est peccātum luxurie in clericis. qui dī seruicio deputati sunt q̄ in lucis. Quintū; q̄ ipsi sūt de familia dī. et cuius expensis uiuunt; uestiuntur. p̄ditores enī sūt q̄n̄ illū impugnant. de cui bonis uiuunt; et dī stume ha et maior; q̄n̄ a suis reprobantur. Vn̄ ps. Si inimicus m̄s maledixit; m̄; et c. Sertū; q̄ ipsi decipiunt p̄lm̄. q̄ dant eis elemosinas ut ipsius peccātum deleat orando et iperent grām fātate uite sue q̄ ipsi n̄ faciūt q̄ sc̄dm gg. Cum indignus ad int̄cedendū mittitur: uani anim ad detiora puocat. 6. Qui abundant in carne dō placē n̄ possunt. et placare uelle p̄sumunt. Septimū; et dignitas officij ad qd̄ ordinati sūt. qd̄ speciali. p̄tinet ad sacerdotes. Sicut enī grauit̄ peccaret. q̄ calice bñdēm in lūtu piceret. ul̄ alit̄ macularet eo q̄ ad ōtinendū dñicū sanguinē depūtatu sit. Sic sacerdos ualte grauit̄ peccat qui ad suscipiendū dñicū corpus. et sanguinē ordinatus; q̄n̄ peccō carnis se maculat. et sic ille grauit̄ et peccaret qui in calice inqnato manente i

28
mūdicia in eo dñi sanguinē poneret. sic grauit̄ peccat ille qui fetore luxurie inquinat ante q̄ ab imundicia illa se abluerit sanguinē dñi sumere p̄sumit. de quo amb̄. Qui indigne ipsū sumit idē; ac si int̄ficiat. et auḡ sup illis ad heb. x. uritā quis faciens legem moysi sine ulla miseratione duob; ul̄ trib; testib; moritur. q̄ntomaḡ putat detiora mereri supplicia qui filium dī occultauit. Concultat xp̄m q̄ libenter peccat et absq̄ timore. et qui eo parti capat. **O**nq̄ cause p̄t q̄s peccātū indecēs et

Nota q̄ peccātum luxurie factōrīb. xxiiij.
ualde indecens; in sacerdotē et h̄. v. de causis. q̄ ho et q̄ dī munis. et q̄ angls. et q̄ plū q̄ angls. in aliquo. et q̄ ut dī. uicem ei dī tenet. Ad p̄mū facit illī senecte voluptas h̄t nichil magnificū. nichil q̄ natūrā deo px̄mā deceat. ministro mēbroz. uiliū. aut turpū uenient appetitus fornicatis ē brutalē. cupiscencia. brutoz. uilio desabilis tā cito accendit. et n̄ h̄t in potestate sua ut ea temp̄. ul̄ extinguat. Sic fornicator uult appetitū suū impleri q̄ntūamq̄ malū sibi accidebeat. Ad sc̄dm nota qd̄ diuites hui' sc̄li. t̄m amant mundiciā in eis q̄ sibi seruūt abū p̄marando. q̄ ille de q̄ legit in cant̄. Qui pascit inter lilia. i. i. puritate delecta. t̄. Auḡ. meli sp̄ualia penitus omitti. q̄ in pure tractari. uel tangi in ecclasticis officiis. dñs non

De luxuria.

freqūciam multorū s; deuotionē pbat
aut̄. Ad tertū p̄tinet q; leḡ in malach.
Labia sacerdotis custodiunt scām & legē
ex ore eī requirunt q; angls dñi exer-
ciū; & plus t̄; q; angls q̄ntū ad dig-
nitatē sacerdotalem quā n̄ credimus
angls esse ocessam. Non ē si p̄ferret
angls uerba illa h̄; corp' mēū h̄ san-
guis m̄s fiet t̄aslatio. q; n̄ ht ordinē
qui ad h̄ erigitur. n̄ angls legitimus
dēm. quorū remiseritis peccātū remissa-
sūt. ut legitur disciplis dictum. Jo. pe-
nult̄ h̄ tamē uerbū sane intelligend
z. Est t̄ ut d̄s. Vn sup illō xvi. m̄.
Vos aut̄ quē me eē dicitis. Dicē int̄l.
Vos ab aliis disct̄. n̄ hoīes s; dñi & i
l. dñs n̄ denishes & p̄ncipi p̄pli tui n̄
maledices. & q̄le z h̄ q; ille amat ut
porcas qui z ut d̄s. **De peccato carnis in
personis religiosis c̄ magnitudo v̄ modis pbat.**

xxv. **C**onseq̄nter z ostendendū qm̄ ag-
grauet̄ peccātū carnis in religio-
sis p̄sonis & primo ostendem̄ hie ge-
neralī. qualit̄ in quib̄ aīq; religio-
sis p̄sonis. Dein sp̄alit̄ in sc̄moiali-
bus. & nota q; vii. circūstancie ag-
grauantes peccātū clīcorū. q; sunt in
ordinib; sacrī ostendit̄ possūt̄ siliter
ad peccata p̄sonarū religiosarū refir-
s; causa breuitatis ad p̄sens dūnicti-
mus. Sex aut̄ sunt p̄ que ostendi-
pot̄ quantū agḡrauet̄ h̄ peccātū
in religiosis. Primū; h̄ q; moys̄les
narrat. vi. gen. tamq; causa dilu-

uij. cū cepissent hoīes multiplica-
ri sup terrā & filios p̄creassent. ui-
dentes filiū dī filiās hoīm q; esset
pulchre acceperūt uxores s; ex oīb;
quas elegerant. Si aut̄ displicuit t̄m
deo. qd̄ filiū dī filiās hominū in uxo-
res accepunt. q̄ntum credendū est
displice dō. cū filiū dī cū filiab; hoī
num fornicant̄. Sedm; z h̄ q; certis
religiosorū ē nobilior pars in spon-
sa x. s; eccl̄ia. Vn p faciem intelligit̄.
& itd̄ sponso eccl̄ie marie displicet
macula in eis. Vn ipse dīc in can̄.
sponse ostente m̄ faciem tuā. Qui
maḡnā alieni uult facē contumeliam
maculat ei faciem. Vn iudi in fa-
ciem xp̄i ospuerunt ut contumeliam
maiōrē ess̄. Sic xp̄o contumeliam
maḡnā faciunt̄ q̄ faciem sp̄ose.
p̄ qua absoluenda faciē ppriam
sp̄utis uictorū exposuit maculant̄
ul̄ in se ul̄ in aliis. Ercū; z h̄ qd̄
peccātū carnis in religiosis aposto-
lia. Si enī qui hitum religionis
deserit apostata uidicatur. cū casti-
tas magis substancial' sit religioni
q̄ hitus. qui castitate deserit apot-
tata. Vn de tali uerū; q; leḡ. vi. p̄i.
Homo apostata uir inutilis. nec
quantū ad dñm utilis; s; notu us.
Quicq; enī facit in claustro. n̄ ua-
let ei ad mītū uite eterne. & quo
ad hoīes inutilis; cū eis sit sca-
dalo & derisioni. Quartū; z h̄. qd̄

dyā ua studet & laborat ut religiosos
faciat eadē p̄cipue in p̄cēm carnis.
Vn in cē. Venatio leonis onag in he-
mo. Leo; dyā cuius; uenatio monach
in clauistro ul' hēmo. Dyā q̄i lector
abos in usitatos querēs. Vn abacuc;
Incaſſata; pars ei' & cib; eius electus.
Quantū placeat dyabolo p̄cēm carnis
in religiosis. pot̄ ostendi ex h̄
q̄ leḡ in di alogo gg. Qd andreas sum
dane ciuitatis ep̄c cum multis uirtu-
tib; uitam ducet plena & continentem.
quandā mortalem q̄ secū prius habu-
erat noluit ab ep̄i sui cura remoue.
certus de sui & eius continencia. S; hos
tis ei' sp̄em cepit oclis ei' inpeimē ad
tum reptatois exquirens. Quadā u
die iudeus de cāpania apia tendens
cū eis; nox nesciens quo tecinaret.
uxta apollini templū se tulit. Hoc
te u media dū p̄timore uigilaret. ui-
dit malignoz sp̄uum turbā in ecce-
siam aduenire quoz p̄nceps discutē
cepit quid egissent et p̄t multū un
exili ut qui in andree anū p̄ sp̄em
sc̄monial' quantā reptoēm carnis
omouiss; apuit. Eū u malignus sp̄c
qui p̄ erat inhiant' audiret adiuxit
q̄ ad hoc puenit reptatio ut die
p̄tanto in terga ei'de sc̄omal' feie
alapam daret. tūc blāde exhortatus
est eū ut p̄ficeret q̄ ceperat. ut singula
rem palmā teneret. tūc iudeus acce-
dens ad ep̄m diligent' ab eo licet h̄

celare uellet extor sit. Quē ep̄c ad fidē
monuit & baptizauit. Ad idem facit
q̄ leḡ in uitis patrū. q̄ dicebat quidā
rebeus senex. qd cū filius fuiss; sac̄o
tis ydolorz & tam quidā die uideret
p̄rem suū in templo sacrificante ydol.
uidit & sathanā cū mulicia ei' altanē
quē cū singuli demones adorasset co-
tulerunt sc̄ā nequicie sue. Vnus aut.
Per xx. dies hoīes unū p̄uincie plu-
rimos occidi. Alius dixit p̄ xx. se plu-
rimos submississe in mari. alius se p̄ x
dies se interfuisse nuptiis & sposin &
sponsam occidisse. & multā sanguinis
effusione incitasse. hoc audito sathanā
om̄s flagellari uissit. Tandē unus
aut. p̄ xl annos incitasse quandā mo-
nachū in hēmo ad peccand. & uix
illa nocte opulit illū fornicari. eūc
surges & osculans eū imposuit ei co-
ronam quā habebat dicens eū qd
maximū fecisse. Quidū; h̄ q̄ dñs
legitur ita grauissime punire pecca-
ma que in claustris sūt commissa. Pri-
mū claustrū fuit in celo. in quo ipse
d̄s abbas fuit & in quo quidā sp̄i-
ratioēm fecerunt & absq; spe uenie-
dāpnati sūt. Sedm claustrū fuit in
p̄dysō terrestri in quo q̄ inobedie-
tes fuerunt de p̄dysō expulsi et
morti cū tota successione dāpnati sūt.
Terciū claustrū fuit in p̄ncipio ecclē
in quo petrus fuit abbas in quo qui
p̄petari esse uoluerunt subitanea

morte pierunt. Causa autem quare hoc
peccatum in clauistro omisum adeo do-
placat potest esse duplex. Una tangitur
xxvi. ysa. ubi sic legitur. Intra locorum in i-
qua gessit et non uidebit gloriam domini. mul-
tum displicet domino quod diaboli filii locum oc-
cupat in quo debet esse sanctus. Sed etiam ca-
est quod claustrales debent esse serui domini
propter sui. Unde ualde magna contumacia
reputatur hunc sibi dominus cum a talibus interponi
se uidetur. Sexta et quod uita claustralium
et angelica uita imitari enim debet; an-
gelicam uitam in puritate per castitatem.
In carne enim sine carne uiuere non huic
est natura sed uirtutis angelicarum et cari-
tarum seruore. neque ad omnem coniunctionem
et in perfecto obedire ut sicut in celo sic
ibi uoluntas domini perficitur. quod claustralium
angeli sunt uulnus uel malus. Si malus
est dyabolus uel demon nichil enim malus angelus
est dyabolus et sic claustrales luxuriosi sunt
demones. Iohannes christiane religiois
militia nichil est medius inter angelos
aut demones. Aut enim angelis erunt
equales aut demabus non in pares.
In claustralibus uidetur hunc peccatum maxi-
mum esse et indecens quod specialissimi de-
bent esse et hunc peccatum pre ceteris eos car-
nales reddit. Efficiatur enim in hunc peccato
homo totus caro macula; in tollabiliter
in oculo quod parum grauiat in alio me-
bro. Uiri inter plati sunt oculus. De
peccato carius in scismaticis cuius magritudo
quaque modis ostenditur.

xxvi.

Sequitur de peccato carnis in scismate
malib; quod atrox; graue quod non sola
fornicatio; immo; ibi adulterium.
et incestus. stuprum et quod peccatum contra na-
turam adulterium; ibi cum sit accessio
ad sponsam Christi. et ualde graue genus
adulterij si attendatur cui despontata
est quam altissimo. Quanto enim maiorum uel
nobiliores; cui despontata; tanto est
maiorem contumeliam Christi; despontata cui
angeli seruunt. Attende et debet qui est
sollicitus quod sponsa; dominus sui. Unde cum
peccatum adulterij erit crimen perditum.
hoc attendebat ioseph qui domine sue
dicens sibi dormi mecum dixit. xxix.
gen. Quomodo possum facere hunc malum et pecca-
re in dominum meum. Attende et debet quod
sponsa ista atrox dulcis; domino suo. quod in-
clusit eam et oblitus; proprie suum et domum
proximi sui. Unde capiuit rex decorum ei
uxora uerbo proposito. ad hunc adulterium spallit
potest referri quod leges prius vi. Zelus et fu-
ror; uiri si partet in die uindictae. Sunt
principium et illicita defloratio uirginis
frequenter; ibi. Incestus est; ibi et ual-
de graue genus incestus quod cum uxore
proximi. Unde ad hunc potest referri quod legitur
i. ad coram vi. Auditur in causa fornicatio
et talis fornicatio. qualiter non inter
gentes ita ut uxore proximi sui quis
habeat. Ad illud potest referri quod leges
genit. plurim. suben effusus es sic aqua
non crescas. quam ascendisti cubile proximi
tui et maculasti stratum eius. Est et quod

amī ibi uicū otia naturā cū forniciatur aliq̄s cū mortua t̄ iam in luda
rio inuoluta religiose p̄sonē q̄ pfecte
ordinē suū seruauer̄ t̄ continue sudari
um suū ferunt. q̄r in hītu suo sepeli
unt. **D**e his q̄ p̄stant occasiōne luxurie. xxvij.

Dicto de his q̄ faciunt ad dīt luxu
rie t̄ sp̄ebz eius. dicend̄; de his
que p̄stant occasiōne huic peccō. que
sūt viij. s̄ oculū. indiscreta assūpcio ei
bi t̄ potus. exhortatio uetulaz ul̄ ali
arū p̄sonaz que sunt cōtiliatrices tur
pitidūnis t̄ prauū exemplū. aspectus
muliez colloquiuū. auditus cantilenaz
amatioriaz ul̄ instrum̄toz musicoraz
ul̄ turpiloquioz t̄ tactus. Qd oculū
det occasiōne huic peccō patet ex sc̄rip
tis eunuchoz t̄ etiā sacra sc̄ptura. Vn
poeta. Quāritur egist̄ quare sit fact̄
adulter. In p̄mptu cā. desidiosus erat.
t̄ xvi. ezch. Hec fuit iniquitas sodome
sororis tue. supbia. saturitas panis. t̄ ha
budancia. t̄ oculū. De indiscreta supcio
ne cibi t̄ potus. q̄uo sit causa luxurie.
satis dictū; ubi de uitio gule dixim.
Dīc t̄ Jō. qd difficile inter eplas serua
tur pudicitia. t̄ B. Periclitatur castitas
in deliciis. Jē Jō. P̄ mebroz ordine or
do uitioz. Tertū sequit̄ de peccō uetulaz.
Multā aut̄ sunt p̄ que pot̄ ostē
di magnitudo h̄ peccati. Prim; h̄ qd
peccō isto; dyabolici. Op̄ em̄ dyabli
est opam dare ut hominem deiciat in p
catum. Sic studiū talū uetulaz est.

ut mulieres inclinent ad peccō. nec habēt
de peccō illo q̄n; n̄ fetore t̄ pot̄
uni. Vn joel. vj. Puellā uendiderunt
pūno ut biberent. Sc̄d; est h̄ q̄ op̄
eaz magis noxū; q̄nā op̄ dyaboli.
Vbi cā nec ho. nec dyabls pot̄ aliq̄
facere p̄ se. ibi facit uetula. Vn recte
poss̄ dici dyabla eo q̄ in peccō dyabolo
assimilatur. A peccō enī hab; dyā. q̄
sit dyā. qui a cātōe; angelus. Poss̄; t̄
dici satchan qui interpretatur adūlatoz
efficaci enī aduersatur saluti er. quem
monet ad malū. q̄ ipse dyā. Tertū p
q̄ pot̄ ostendi magnitudo h̄ peccī est
pena serpenti inflicta a dō. Serpē
enī q̄ne dyā's elegit ut p̄ enī muliere
deiceret. eo q̄ mulieri assimilaretur.
Erectus enī erat tūc. t̄ sc̄dm bedā uultū
uirgineū h̄ns. significat recte uetulas
has. q̄s dyā elegit ad mulieres deicien
das. eo q̄ sint ei similes. licet aut̄ serpē
tamq̄ creatura irrationabil. n̄ intellect
it q̄ fecerit. tam i. vj. punitus; cum
mulier in duobz punita sit tīm. t̄ uir
tīm in uno. Vir q̄r in solo esu peccauit
in sapore in querendi s̄ edu luū puni
tus; vñ dām; ei. maledicta tīa in ope
tuo. t̄ c̄ mulier supbiuit t̄ in fructu
peccauit. Iē dō h̄m̄ illauit eam dices.
q̄r traxit hominem ad peccō. sub uiri
potestate eris. Sc̄d; in fructu ei puni
uit eam dicens. in dolore paries. Ser
pens ū q̄r hominē deiecat p̄strat̄ est
cū prius erectus incedēt. Vn de dictū

est ei sup pectus tuū gradieris. Quia
hūt in ore mendacū. ideo in ore eius
positū; uenenū. et in cibo p vnit est
vñ dēm; ei. Terra comedes omnib;
dieb; uite tue. Quia mulierē decepit.
ido dēm; et. Inimicital ponā inter te
et mulierē. et p̄t. ipsa oteret caput tuū
et; argumētū. q̄ mulieres sc̄e multum
debeant h̄re odio tales uetulas. nō
naturā. s; uicū eaz. et n̄ se correxerit.
paurare eo m̄ quo sc̄m dīm potuit.
ut auieinia sua expellat eas. Quali
ū punient uetile q̄ intelligūt p̄cēm
q̄ faciūt. si sic serpens punitus; qui n̄
intellexit. Sicut serpens in ore punit
et. sic punientur et ipse. et q̄ uinū pro
peccō q̄ faciūt bibunt. fel dratonū
erit uinū ē p̄ et uenenū aspidū in sa
nabile. Ipsiſ ſ̄ diceſ ſi terram comedes.
ſ; carbones comedes oib; dieb; uite tue.
Et q̄ ſe plantā ul' ponēt fecerit dīa.
ut p̄ eas ad mulieres dīa transiret. ipē
pſtrat eaulabūtūr. et uadent ſup eas
horribiles ut ait job. Quartū; qd̄
legitur. xxvii. ec̄. de lingua ttia ubi
ſic hetur. lingua ttia mulieres eiecit
fortes. ul' mulieres iuratas. ſedm aliam
litterā. ul' et muratas. et quibdā int̄po
ſits ſubūgitur. et urit mīci' infernus
q̄ illa. Ignis infernal' n̄ urit niſi illos
qui ſ̄ adducuntur. et qui h̄ meruerūt.
ſ; lingua ttia in iuſſime erurit igne
peccū illos qui ſ̄ nichil nocuerūt.
Quintū; h̄ q̄ uetula talis ſe h̄t ſicut

lingua in corpe dyabli. qui; aggredie
gatio maloz. ex quo ſatis pot̄ ostendi.
q̄ multa malicia ſit in huiusmodi mu
lierib;. Si enī t̄m; malicie in lingua u
nū hoīs ut hetur Jacob. u. quantū
credenda; h̄re malicie lingua dīa.
De lingua hoīs dicit Jacob. lingua uī
ignis; uniuersitas iniqtatis. et p̄t. q̄ ma
culat totū corpū et inflamat rotam
natuitatis n̄re in flāmatā agehen
na. et itē. lingua; inquietū matū ple
na ueneno mortifero. q̄ de lingua dīa.
uerillime poſſit dici. ſ. de uetula.
Sexto ponit cū dīa ut fab ſit iuxta
illō yſa. Ego creau fabū flantem ī
igne prunas et iuxta illō job. Alius
eius prunas ardere facit. Vetus iste
ſūt ut folles ipſius. Attestatur autē
negredo uetulæ huic officio. Ipſe etiā
uetule ſūt q̄i larue. ſub quib; latet
dīa. et in quib; opatur. Si enī ſe mani
festaret in pp̄a pſona ul' forma. hor
iorem mulierib; incuteret. Ipſe et re
the ſunt. p̄ditōis ap̄d dīm. cui' caſta
explorant et paurant ut dyabolo na
dantur. Vetus ſūt ſicut qui portant
igne absconditū in domo iueni ſuī.
Septimo cū xpc. ſ. . t̄pē passionis
laboruūt ulq̄ ad ſanguineū ſutorē.
et t̄m dolorem ſuſtinuerit. q̄ n̄ ſuit do
loz ſicut dolor ei' et t̄m expendit. Ibi enī
fractū; alabistrū. et unguentū maledicē
effusum in tanta habūdancia. q̄ eam
ſenserūt celū. et terra. et infernus. uni

cam tūm aiām s. latronis in actu lucia
tus; ibi ex quo satis patet quantū pec
cent hec uetule. et si nō auferrent nō unā
aiām dō in tota uita sua. cū tale dāpnū
faciunt ei. quale lucrū ipse facit i crū
ce. Itē si p̄dicator; nō luciaretur in tota
uita sua. nō unā aiām multū ficeret ē
una aiā plus ualeret q̄ om̄is diuicie
h̄ mundi. Iḡt si aliqua uetula toto
tp̄e uite sine nullū aliud malū faceret.
nec corde. nō ope. nō ore. nisi q̄ unā ani
mā dō auferret nimis eis;. Octauo.
Si aliq̄s uendidiss; unū de uiciniis suis.
comedendo et bibendo cū eis qui cum
corpaliū uigilarent. ualde malus ui
dicaretur. ul' siq̄s ad tantā maliciam
pueniss; q̄ p̄ xii. denarū unū homi
nē interficeret. quā mala; ḡ uidicā
da que tot mulieres uendit ad int̄fi
ciendū eas spūalir. comedendo et bibē
do cū eis. et que nō p̄ xii. denarū. s; pro
potu uno iuni. interdū in morte uni
aīe sentit. Flono. Itē incendiarii qui
furtū domos ul' aceruos manipulorū
incedunt in guerris. peiores ceteris
reputant̄. et maxime sūt exosi. Vetus
aut̄ iste sūt incendiarie. luxuriā enī
que ignis; usq; ad consumationē deuo
rians ut leḡ in job. In cordib; hom̄
ponūt nec parat̄ et templis fideles
enī dō temp̄la sūt in baptismo dedi
cata. Decimo. p̄terea si nullū tale sac
ficū; dō. ut zelus aiāz. nullū
tale sacrificū; dyabolo ut p̄dicio ai

mar̄. et nich̄ sic dō displicet. Vetus le
les p̄prie uident̄ esse de familia dyaboli.
et sicut xp̄c uoluuit ut sup̄ discip̄los ap
parerent lingue ignee ad ostendendū
qd̄ ostiū erat eoz uerbis ceda hom̄
igne celesti in flāmare. Sic dyā si uel
let ostiū istaz uetularū h̄ dīb; ostende
linguis igneas. igne fetido inferni fa
ceret sup̄ eas apparere. Quartu; secur
tur de malo exemplo. q̄ freq̄nter dat
oc̄donem p̄ccō luxurie. et licet malū
exemplū unū salit̄ sit timend. Pcipue
exemplū hui p̄ccī. q̄ in mēbris genia
tioni deputatis maxime scūt capis
centia. Vn̄ nō accidet de facili. q̄ aliq̄s
uideret aliq̄s fornicari q̄n̄ r̄optaretur.
Vn̄ in ec̄. Qui se uingit fornicarius
et nequa. et apls 3. ad eoz loq̄ns de for
nicatōe. flescit q̄m modicū fermen
tum totā massam corripit. Expurga
te ḡ uetus fermentū et seneca. Vnum
exemplū auaricie. ul' luxurie. multū
malū facit. et cū eis qui sūt in mīrio.
nō; tutū habitare eis qui uiginitatem
et castitatem seruare uolūt. Q̄ntum
sequit̄ de aspectu mulier̄. q̄ ualde ti
mendus; et pot̄ ostendi auctoritatib;
et exemplis et r̄omib;. Auct̄. vñ. Vn̄ s̄r
mō genī. Vdit mul̄. et c. et diē gḡ. s̄lō
debemus intueri. q̄ nō licet cupisci.
Itē gḡ. Pensand̄; q̄ntū uisū debemus.
restringe. qui mor; talīr̄ uiuum. Si mat
uiuencū p̄ ocl̄os ad mortē uenit. et
ec̄. ix. Virgīnē nō aspicias. ne forte sc̄a

• De luxuria.

dalizeris in deore ei? et p̄t autē facie
tuā a muliere comp̄ta. Exemplis pot̄
ostendi idē. Vñ xxxvij. gen. In iecit dñm
oclos in ioseph. et ait dormi meū et i.
et x. Vdit dauid berasbee lauantē se
ex adūso sup̄ solarū. erat aut̄ mulier
pulchra ualde et subluniḡt. missis itaq;
dō nuncis tulit eam. et de iudith legit̄
xvi. Colligauit cin̄nos suos mitra. ac
cepit stolam nouam ad decipiendū eū.
S. andalia ei rapuerunt oclos eius. pul-
chritudo ei captiuā fecit aliam eius. Ein
cinos uocat capillos in una serie ɔgrega-
tos. multis et rōib; pot̄ ostendi q; ualde
timend̄ sit nobis aspectus mulier̄. q̄rū
quedā sumunt̄ ex parte mulier̄ alie
ex parte ocloꝝ. Ex parte mulier̄ po-
nim̄ tres rōes ad h̄ ostendendū. Prima
et h̄. qd̄ a planta pedis usq; ad uerticē.
n̄; locus in mulierib; in quo n̄ sit pocū
laqueus ad capiend̄ oclos. q; satis ini-
tur iudith xvi. ubi dī. Colligauit et ē
ut s̄. Ecce laqueus in uertice. Scandalia
ei rapuerunt oclos ei. Ecce laqūs in pe-
de. et eccl. vii. Inueni amarioꝝ morte
mulier̄. mulier q; laqueus uenatorꝝ
ē. et sagena coꝝ eius. Vincula sc̄ manus
eius. hic dī ut qui manu ei tenetur.
sciat se esse in vincis dyaboli. et vii. p̄i.
Ecce occurrit illi mulier ornatu meret-
cio. p̄parata ad capienda aīas. Rota
qd̄ dyā qui excoriat mulieres pelle
honeste ɔuſationis ab eis remouēdo.
ad milios. i. luxuriosos capiendos. q;

sunt aīalia ignobilia que ad escā no-
lant. et ad idē solent canes et murilegi
exciorari. mirū; quō hoc tolleratur
inter fideles. q; mulieres se p̄parant sic
ad interfōnem aīaz. Siquis facaret
foueam in uia et eam cooperat. et ideo
tolleraretur. fouea aut̄ p̄fundaz. mé-
trix. ut leḡ p̄i. xxvij. Et eccl. ix. Non
respicias mulier̄ multuolam ne for-
te incidas in laqueos ei. Sed a ratio-
qre aspectus mulier̄ et timend̄. est h̄.
q; mulieres in aspicientib; se solo uisu
igne infernale succendūt. et a remotis.
Vñ eccl. ix. Non circūspicias spēm ali-
nam. p̄t spēm mulieris pierunt
multi. et ex h̄. capiscencia q̄i ignis ex-
ardescat. Tertia rāgio. q; n̄; aliqua
pars in eis. qua q̄i gladio n̄ utantur
in necem se aspiciencium. Jo. Gladius
igne; spēs mulieris. q̄i ex omni parte
sui sagittas mittit. Ad quā sagittati-
onē p̄tinet q; legit̄ in p̄i. vii. Donec
r̄ūfigat iecur ei. et paulo p̄t. q̄i
uulneratos delectat. Non; h̄. mirū si
multos interficiat. cū densescat in mul-
titudine telorꝝ. sicut porcus qui dicit̄
spinatus multitūdī spinarꝝ. Ex p̄t
uero ocloꝝ possunt sumi. vii. rōnes.
Prima; q; ocli sunt ualde ueloci
ad nocend̄ aīe. idē p̄domib; p̄atir-
tren. vii. Oculus m̄s dep̄datiſ; aliam
meam. Predones timent̄ multū p̄t
sui uelocitatē. Ad idē p̄tinet q; dī. gg.
sup̄ illō gen. vidit mulier et ē. Derūndi

sunt oculi a lascivia sue uoluptatis. quidam raptiores ad culpam. Non enim ea lignum et tigillum non prius in caute respexit. Secundo timendi sunt. quod a remociori notent. gustus et tactus sunt ex quo que sunt immediata et iussus. non sic propter haec causam tamen multum timentur balistari et sagittari. Tercio quod oculi multis armis contra nos utuntur. Plures enim diffinis rerum ostendit nobis iussus quod ceteri sensus. Sensus iste ministrat matiam temptandi nobis. et quantum ad occupacionem carnis oclorum et superbia uitae. Unde propter hoc libertas prodidisse oculos. Oculi sunt per quos paupertatem ferre non possumus. Oculi tota luxuria nostra sunt. huic nos in omnia cotidie uicia capitant. Quarto quod duces sunt scelerum inter latrones magis timentur. quod uias scientes aliorum sunt duces seneca. In telligendo et parte esse innocecie creatitatem. hic oculi adultuum monstrat. hinc in celum. hic deinde quam occupicas. irritantia sunt malorum duces scelerum. Quinto propter corruptionem magnam quod in oculis ad quam corruptionem primo facit facilitas ledendi quod uidetur habere a natura. Quintum ad peccatum enim attestatur facilitas ledendi corporaliter quod in eis dispositio est corporaliter frequentiter attestatur dispositio spiritualiter. Ad idem facit hic quod naturaliter custodiunt oculi tanta diligencia multis enim tunicis sunt in uoluntate a natura et palpebra exteriori de-

penditur et abiectione manu si opus fuerit. eidem et facilitas ledendi signum est hunc oculos ad mortem nostram mors intravit. Secundo facit ad corruptionem istam hoc quod multi corrupti fuerunt in propter peccato. Unde propter comeditionem pomorum sequitur genitivus. et apti sunt oculi ex quo intelliguntur. quo ad motus occupaciones non enim intelligendus; quod qui palpares et ceci accesserunt ad lignum ueritatem. Unde super illud. in vii. Quid autem uidet festucam dicit glosa. Oculus quod in padyslo propter culparum et reseratus uidet non unde perficiatur. sed unde in determinis cadat. Tertio corrupti sunt diuturna obuetudine peccandi lanta autem est corruptio ista. quod qui in uitiose occupat homo. quod uidet oculis. Unde super illud Job xxxi. Pepergit fedus cum oculis meis et cetero. Dixit glosa. fedus cum oculis percepit ne quis in caute aspicet. quod propterea in uitiose amaret. Sexto. Iudeo sunt timidi oculi quod iussus ex eo est ualde necessarii. quanto enim est iussus magis necessarii tanto et abusus eius est magis timendus. licet lingua ualde corrupta sit. tamen in cludi potest longo tempore et sic cessando ab eius iusu cauet homo. sed oculi non cessant uidere. unde non cessant peccare. Unde in pectus. Unde. Oculos habentes plenos adulterij et incessabiliter delicta. Septimo timendi sunt oculi. quod sunt qui due portae in clauistro corporis nostri. Quibus si dominetur dyabolus erit dominus corporis nostri. Qui enim habet portas aliquas

castris. h̄t et castri. Vn̄ job xxvi. p̄t
illō pepigi fedus et c. Subiungit. Quā
enī partem h̄tēt in me d̄s desip̄. ubi
insinuat q̄ nich habeat d̄s in homīe
si n̄ h̄t oculos. sicut n̄; d̄ns castri q̄
n̄ h̄t ibi ingressū et egressum et ut
breuit̄ dicam cū breuis sit oīs mali
cia sign̄ maliciā mulieris. ut leḡ. ec̄ xxv.
et nichil oclō nequū tract̄ sit. ut leḡ
xxv. eodē. cum in aspectu mulier hec
duo ualte timenda iungūtur. Istat
q̄ aspectus mulierū ualte timend̄ est.
ido iob sciens oculos esse hostes ual
de nocuos. cū eis pepigerat fedus.
ut n̄ cogitaret de uirgine. Vn̄ legū
tur quidā ph̄isiibi oclōs eruisse. Vn̄
jō. Non doleas. si h̄ n̄ h̄as. q̄ formice et
musce h̄nt. et serpentes et oclōs. s;. illū
oclm̄ te h̄re letare. de quo in canticis.
Vulnerasti me soror mei sponsa ī uno
ocloz tuoz. Deniq̄ quosdam mūdi
philosophos legimus. ut totā cogitati
onē ad puritatē s̄ cogerent. oculos
eruisse. in h̄ tam̄ n̄ debem̄ eos imitari.
Seq̄ de colloq̄o mulierū q̄ ualte; ti
mendū. q̄ patet p̄mo p̄ h̄ q̄ sermo
mulieris in sinuatur esse recte. vii. p̄i
ubi sic leḡ de fallaci muliere. Irretiunt
eū sermonib; multis. Sc̄do ex hoc q̄
spat̄ur igni. ec̄ xi. Vbi sic leḡ. col
loquū illi q̄ ignis exar descit. ērctio
ex h̄ q̄ spat̄ur gladio acuto. p̄i. v.
fauis distillans libia meretricis. et
nitidī oleo guttū eius. nouissima

aūt ei amara q̄i absintiū. et acuta q̄i
gladi' biceps. Sequit̄ de auditu cantio
nū amatoria et turpiloquioz. et iſtru
m̄toz musicoz. Audit̄ cantōnū ualde
timend̄. Vn̄ ec̄ ix. Cum saltat̄ ne sis
affiduus n̄ audias illā ne peas in effi
catia eius. Ad auditū turpiloquioz
possim̄ referre q̄ dicit apl̄s. Cœrū
punt bonos mores. colloquia mala.
Musica et instrum̄ta multū sūt timen
da. frangūt em̄ corda hom̄ et emollūt.
et id p̄ uerbū sapientis eset frangēda.
Septim̄ seq̄ de tactu mulierū q̄ ualde
piculosus. sicut pot̄ ostendi multis tes
timonis scripture. et p̄mo ex h̄ qd̄ leḡ
ec̄ xi. Cū aliena muliere n̄ sedead oīo.
nec acūbas cū ea sup̄ casitū et c. Sc̄do
ex h̄ q̄ leḡ xxvi. ec̄. Qui tenet eam q̄i
qui app̄hendit scorpione. ērctio ex h̄
q̄ leḡ. vii. ec̄. Vincula sūt man' eius
Quarto ex h̄ q̄ leḡ p̄i. vi. Numq̄ pot̄
homo absconde ignē in sinu suo. ut
uestimenta ei n̄ ardeant. aut abulare
sup̄ prunas et n̄ oburentur plate ei.
sic qui ingreditur ad ipsoꝝ primi sui.
n̄ erit mund' cū tetigerit eam. Ad id
facit exemplū andree ep̄i sup̄ possum
qui sc̄i mortalem p̄cussit manu. De qua
p̄cussione p̄nceps demonū adō; leta
tus. Ad item facit exemplū q̄ h̄etur
in dialogo de quodā sacerdote qui
habuāt hasbinā s;. eam dimiserat.
et ei n̄ cohabitabat s;. sc̄issime uiuebat.
Tandē eo tante ad mortē et arcū

stantibz dubitantibz utru iam spē reces-
siss illa q̄ tunc erat ibi accessit p̄p̄ r̄p̄
tans utru adhuc spiraret. Ille aut̄ ui-
dit eam & cū magno co nomine locut̄
aut. Recede mul̄r̄ recede ad huc uiuit ig-
mobilis tolle paleam. Ad idē facit q̄ legit.
in uitis patrū de quodā fr̄e qui uolens
cū m̄re transire fluiuū man' suas in
uoluit pallio & portauit eam ultra.
& interrogatus ab eccl̄ cur h̄ facet respon-
dit. corpus mulieris ignis est & eo ipso
q̄ stangeba te uenit michi memoria de
alii mulieribz.

De tribz remedius & p̄tm

Dictū & de hijs q̄ dant luxurie. vnuq.
Occōnem luxurie sequent̄ dicē
dū; de remedius oīa h̄ p̄tm. Cū aut̄
luxuria ignis sit. sic patet ex p̄dcis. ne-
cessario erit triplex remediuū oīa eā
sicut & oīa igne. triplex deb̄ apponi re-
mediuū. s. p̄ aque infusione. aut lignoz
subtractione. aut elongatione. Vbi ḡm.
Si olla que luxra igne & adō ebulliat
ut effundatur q̄ in ea stinetur aliqd
horū trū fieri suieuit. ul' aqua frigida
olle infundit ul' de lignis subtrahitur.
ul' olla ab igne elogetur. Sic & faciend
& oīa igne luxurie. Si quis uidet se r̄p̄
tari de pecc̄ illo oīlū unū; ut ad
aqua recurrit. ul' ad aqua frigidam.
qua piciat sup se. ul' ad līam. ul' ad aq̄
lacrimez. ul' ad aqua. i. tribulatōem
quacūq; ul' recipiat disciplinā bona
ul' pungat se fortē. ul' trahat s̄ pilos
barbe ul' capitis. si n̄ mult ad hibē tri-

bulatōis p̄sēnā. saltem ad hibēat ei me-
moriā ut cogitet de penis q̄ dabuntur
pecc̄ luxurie. Ad istō remediuū p̄tinet q̄
leḡ p̄i x̄ malitia unī hore obliuione
facit luxurie. maxime ad idē p̄tm; q̄
leḡ in uitis patrū de quodā sene. qui
cū temptaretur grauit̄ de quadā mul̄r̄.
qua accepit in suo hospicio. ipse accedit
lucerna. & subiicit om̄s digitos suos. sic
aut̄ ille merito subiiceretur sup cū ues-
tem ignis caderet q̄ p̄ pigritia illū a se
n̄ excuteret. nec ess̄ opaciend̄ ei & sicut
merito dom̄. s. amict̄. qui uidens do-
mū suam subiicit aquā n̄ quereret. sic
merito ignis luxurie eos sumit qui
ad aq̄ tribulatōis n̄ curūt. qui uicet
ignis sumē n̄ uestes suas ul' domobz; se
ipsoz &. in qua pigritia sit ostendit q̄
iulipendit magis se ipsoz q̄ aliquid suoz
fach̄; hōi se ipso uill̄. Si homo intraret
in aq̄ frigidā usq; ad pecc̄. ex quo n̄
imineret ei ex h̄ p̄tm. n̄ ess̄ h̄ malum.
Sedm remediuū; ut homo sibi subi-
hat de cibo & potu. sed enī ligna silue-
trarē desit ignis ut leḡ in ec̄. & p̄cipue
de illis generibz ciboz & potuū q̄ inci-
tant ad luxuriā. ut fortia uina & acuti
sopores. Ista enī sūt n̄ qualiacūq; ligna
ad nutrīm̄ luxurie. s; sunt q̄i facu-
le ardentes ad enī incendēt. Vnde
sicut deridēt̄ ess̄ ille qui facili ardē-
ribz domū suam incendēt. si dicoret qd̄
subiicit ei sibi displiceret. Sic deridēdi-
sūt illi q̄ dicunt se uelle stinet ē talibz

De luxuria.

cibis et potibus domos suas incendunt.
Tercium remedium; ut ho elonget se ab
igne luxurie. h̄ remedium docet nos ap̄ls
j. ad cor. vi. dicens. fugite fornicatōem
Sup q̄ uerbi amb̄ dicit. Cum alius n̄
pe iucus pot̄ expectari afflictus. Hanc
fugite ne adproximetis q̄ n̄ pot̄ aliter
meli' uincā. Ad idem monem exemplum
ioseph de quo leḡ xxxix. Gen. q̄ cū dñā
sua d̄ret ei dormi meū ipse relecto in
manu ei' pallio fugit. et egressus; fo
ras. **ī rōnes q̄re fugiendo sit pugnand.**

xxix.

Griplex aut̄ ratio pot̄ assignari
quare fugiendo sit pugnand cū
peccato carnis. Prima; q̄ luxuria ig
nis; homo uō; fēnū ul' stupra.
Primi pot̄ h̄ri ex illo uerbo ysa. Om̄is
caro fēnū. Scđm ex illo uō ec̄. Stip
pa collēa synagoga peccantū nulla
aut̄ securitas; stupre ul' feno esse in
xta ignē. Scđa racio; q̄ luxuria; per
catū ualde in mundū. Vn̄ sicut n̄ est
bonū luctari cū hoīe lutoſo. q̄ licet
deicētur tñ inquinaret. Sic n̄; seai
rū luctari cū peccato isto. Vir ē potest
esse q̄ homo n̄ inquinet. Ad h̄ potest
referri q̄ leḡ. ec̄. xij. Qui tetigerit
picē inquinabitur ab ea. Tertia rō
; q̄ n̄; bonū pugnare de ppe cum
hoste illo. qui pr̄itate sumit uires.
talif; luxuriā. Corp' enī nr̄m q̄ p̄u
erat pacificū nob̄ uertitur in hostē.
Vn̄ sicut p̄nceps aliq̄s timet pugna
re cū hostib; suis. q̄n̄ c̄dit q̄ in exerci

tu suo multi sint p̄ditores q̄ debet
uiuare hostes suos q̄n̄ afflictus uene
rit. Sic debet ho timere pugnare cū
luxuria cū corp' nr̄m ad modū p̄di
toris ora nos in pugna illa fieri. Ad
h̄ aut̄ q̄ mul̄res nobis fugiende sint.
faciunt testimonia scripta q̄ se aūnt
xxv. ec̄. Comorari draconi et leoni.
placebit magis q̄ h̄itare cū muliere
neq̄. Jō. Janua diaboli. uia iniquitatis.
scorpionis p̄cussio noctiū; genit̄ fē
nax. Itē ego iudico si cū uiris m̄l̄res
hitent incaū dñā n̄ deerit. Ex hijs
enī aucipiatū; ab inicio peccati. xxi.
ec̄. A muliere incaū fēm̄; peccati; et per
illa om̄is morū. Jō. Prima tēptamia
clericorū sūt frequentes accessus m̄l̄rū.

De his q̄ hoīes decipiūt q̄ cū m̄l̄rib; hitat.

Tria solent circa h̄ decipe. **xxx.**
Et sc̄itas mulierū fiducia de castita
te pp̄a. et osanguinitas. Contra p̄mū dic
Jō. Si pudiciam q̄ris feminā q̄ uide
ris bñ uisante diligē mente n̄ corpora
li frequentes ornati. contra illō sili. dic
ysa. Jō. hostiolū tuū raro aut nūnq;
mulierū pedes terant. Vide ne sub
eodē teeto manseris. ne in p̄terita cas
titate oīidas. sicut dō sanctior. n̄ sap̄so
ne forzior. n̄ salōe potes esse sapiēcior.
Mem̄to semp q̄ paradisi colonū mu
lier de possessione sua eiecit. Si dixerit
forſitan aliquis se n̄ stipula immo
ferū. et id n̄ oportet eū timere mu
lierū familiaritatē scim̄ q̄ ignis ip

sum ferrū īmutat & q̄ ignē diuidit.
Sic & ignis luxurie & hoīes ferritos in
mutat in masū. Vn̄ Jō. ferreas mentes
libito tomat. Ex duob̄ eī lapidib; si in
uice collidant̄ ignis erit. Sic ex familia
ritate duar̄ psonar̄ q̄ q̄ lapidee uide
tur erit q̄m̄ ignis luxurie. Preterea &
si murus a candela iuxta se posita nō
oburatur tñ denigiat̄. Sic h̄ homo nō
cadat ex familiaritate mul̄im̄ in peccātū
carnis. tñ aliquitū inquinat̄. Vn̄ Jō.
Greco m̄ n̄ pot̄ cū dño toto corde hitare.
qui feminaz accessib; copulat̄. Contra
terū dic̄ Jō. Si ḡn̄is grā iudicas m̄l̄res
nullo m̄ dimittit̄ mem̄to q̄ thamar
affe suo sit corrupta. Precipue ū de
bet homo cauere ne sit solus cum ea.
Jō. Solus aī sola & ab s̄q̄ arbitris nō se
deas. Ad h̄ facit q̄ legitur xxxix. gen̄.
Accidit quadā die ut intraret ioseph
tomū & op̄is q̄ spiam absq̄ arbitri fa
ceret. ac illa dephensa lascinia uestim̄
ti. dicit̄ dormi matū & ipse fugit su
sūt mulieres fugiente & munuscula
cap̄. Vn̄ Jō. Crebra munuscula & ues
tes ori applicata. ac degustatos cibos.
blandasq; & dulces litteras sc̄s amo;
n̄ h̄. De sp̄taclis ml̄rū fugientib; xxvi.

Fugienda & sunt loca in quib; ho
possit ul̄ spectare mulieres uel
spectari ab ipsis. ad q̄ p̄tinet q̄ legit̄
et̄ xi. foli circūspicere in uici ciuita
tis. ne ob erraueris in plateis illi. Ante
faciem tuā a muliere cōpta. ad h̄ m̄b

94
tū essent amonendi hoīes p̄t pascha.
h̄ enī; occasio reciduandi multis. De
choreis & q̄ masū sit choreas ducē. xxvii.

Licet aut̄ sint fugienda loca uniuersa
liter in quib; mul̄res possunt uide ul̄
uideri. Sp̄alit̄ sunt tñ loca in quib;
choree ducunt̄. Vn̄ hic de choreis age
mus. ostendentes q̄ masū sit choreas
ducē. Primo ex testimonio scripturar̄
scđo r̄olb; multis de testimonio sc̄ptu
rar̄ sufficit pone. vii. Primiū; illud
uerbu anḡ. melius in annis dieb;
arare ul̄ fode q̄ choreas ducē. Scđm
illd q̄ leḡ exo. xxxij. Cū appropiatas
s; moyſes ad casta uudit uitulū et
choreas. iratusq; ualde p̄iecat tablas
& frēgit eas ad radicē montis. Deinde
assumptis secū filis leui interfecit tria
milia. Alia līa h̄t xxiv. Ex h̄ q̄ moyſes
qui erat mansuetissim̄ hoīm qm̄
erāt in terra. adō iratus fuit. & tanta
uindictā sup̄sat de h̄ q̄ dī honores ui
tulo inpendant̄ & choreas duixerant
sat̄ pot̄ esse manifestū quantū irat̄
ess; si quis zelū aīaz h̄ret q̄n̄ diuino
seruicio orēpto & neglecto uidet di
uinos honores inpendi si uitulo q̄
& creatura dī. s; ip̄i uanitati ul̄ laſci
uie p̄ uitulū designate. Vitulus enī
animal; lasciū t̄p̄ib; illis in quib;
hoīes deberent audire cant̄ eccl̄ie
audiuit cantus lasciue. Terciū testi
moniū; illd q̄ leḡ m̄ xiii. q̄ saltat̄
trix fecit amputari caput ioh̄is

In h̄ enī p̄figurātū; q̄ntam potestatē
saltatrices erant habiture; et cantatrices
ad separandō eōl in quib; ḡrā dī qui p̄
io h̄em designiant a capite suo xp̄o.
Quartū testimonīū; q̄ leḡ ezech. xxv.
P eo q̄ plausisti manū; et p̄cussisti pede;
et gauſa es ex toto affū ſup terā uirgine
ecce ego extendā manū meā ſup te. et
uadā te in diuptionē et interficiam te
de p̄plis. Quintū; illō aug. Om̄is mot̄
petulancie saltus; in p̄fund cloace.
Sextū; illō q̄ refert gḡ. in dyalo go
de quadā ſorore cui de nocte i uiluē
beata uigo apparuit. atq̄ coeuas in
albis uestib; puellas ei oſtendit. Qui
b; cū illa ſe ad mifcere appetet. ſ; ſe ſe
eis uimge n̄ auferet. b̄e marie uoce re
quifita; an uellet cū eis eſſe. et in eius
obſequiis uiuē. Cui cū puella dicit uo
lo. mandat p̄tinus accepit. ut nichil
ultra leue et puellare agēt. et a riſu et
a iocis abſtineret. ſciens q̄ int uirgi
nes quas uidat ad ei obſequiū die
xxx ueniret. Quib; uifis in cunctis
ſuis morib; puella; mutata. et a ſe o
nem leuitatē puellaris uite remouit.
Cumq; p̄entes ei eam mutatā mira
rentur. qd ſibi beata uigo moſtrass;
et qd die itua xxx eſſe; ad ei obſequiū
indicauit. tūc p̄t xxv dies febre
corr̄ p̄ta; et die xxx. cū hora exitus
ſui appropinq; eandē cū genitricē
cū puellis quas p̄ uifionē uiderat.
ad ſe uenire oſperit. Cui ſe uocanti

respondit. et apta uoce clamare cep. b̄is.
Ecce d̄na uenio in qua uoce retu
lit ſp̄m. et ex corpe uirgineo habitura
cū ſuis uirginib; exiit. In h̄ q; puella
que uolebat p̄ceſſioni b̄e uirginis int̄
eſſe. mandatū accepit ut a iocis abſti
neret. ſatis pot̄ p̄pendi q̄ ingressus
p̄ceſſionis chorearū phibebat ab ingſ
ſu p̄ceſſionis celeſtis. Vñ multū fugi
ende ſūt hi p̄ceſſiones. q̄ atali p̄ceſſi
one phibent hoīem. Septūm testim̄
i. apoc. iv. ubi leḡ q̄ ascendit fumū p̄u
tei abyſſi ſicut fumus formacis magne.
et obſcuratus; ſol et aer. et de fumo p̄utei
exierunt locuſte in terā. fumū ascēndit
de p̄uto abyſſi; fetor luxurie et arid.
qui obſcurat ſolem. i. cetū ſacerdotū
quorū et illuīare eccliam. et aerē. i. cetū
otēplatiuorū p̄ magna parte de hoc
fumo exierunt locuſte. i. cantatrices
et saltatrices ſe n̄ regentes rōe. ſ; ince
dentes in ordinate. ac ſi bruta animalia
eſſent. hee locuſte nichō ſi uirens re
linquunt in tūa ecclē ſicut de locuſtis
egypti loq̄ x. exo. hee locuſte dicunt
erisse de fumo p̄utei n̄ q̄ ab eo hānt
q̄ ſunt. ſ; q̄ hānt inde q̄ locuſte ſint.
aliq̄ enī quaz corda in ſeſā ſint ex ſu
mo p̄utei abyſſi. p̄curant chorreas.
alie ū ex leuitatē ſola in p̄ncipio aſ
ſencuunt. uixta hānt modū loq̄ndi
dicūt dyā eſſe pat̄ maloz. n̄ q̄ ipſi
hānt ab eo q̄ ſunt. ſ; hānt abeo. i. ab
eius imitatione q̄ mali ſunt. Sequit̄

in iuisione ioh̄is quibusdā int̄ positis
7 similitudines locustaꝝ similes equis pa-
rat̄ in pl̄um. Inniuitur h̄ q̄ ornat̄ mu-
liex; quedā prepatio ad h̄ q̄ dyā eis
insidiat 7 d̄m in eis impugnet. Vnde
dicit p̄pha de d̄no q̄ ipse posuit ier̄lm
sunt ḡle in pl̄o. sic dyā facit de talibus
mulierib;. Seq̄. 7 sup̄ capita eoz tamq;
corone siles auro. h̄ ptinet ad ornat̄
q̄ē h̄nt tales mulieres in capitibus.
7 insinuat̄ qd̄ ornat̄ q̄s iste mulie-
res deferunt in capitib; quos acq̄ue-
runt a suis amas̄. sunt q̄i corone
p̄ multiplici trūpho q̄ h̄nt dyabls
per eas de filiis d̄i. Sicut solent strenui
milites in torneam̄tis. in capitib; equo-
rum suor̄ ponē coronas de florib;. Seq̄
Et facies eoz sicut facies hom̄i. Sic faci-
es hom̄i dicit p̄pt̄ mulieres q̄ se depin-
gūt. quaz facies sūt sicut larue sub q̄
bus latent facies nat̄ales. quas d̄ns eis
dedit. q̄ sunt pallide. ad quas facies p-
tinet q̄. dicit̄ s̄. Qua fiducia inquit eri-
git ad celos uultus q̄s dōtoz n̄ agnos-
cit. Seq̄. 7 hebant capillos sic capillos
mulier̄. h̄ dicit̄ p̄ illas que deferunt cri-
nes a mortuis mulierib; abscessos. qui n̄
sunt capilli m̄lrum. q̄ uē mortuariū
sūt q̄ ab eis abscessi sūt. nec illaz sūt
que eos deferunt. sicut uiae n̄ sunt spi-
nazz 7 si eis alligant̄. 7 murū quomodo
mulieres n̄ timent deferre capillos mu-
liex mortuaz. 7 h̄re eas de nocte ad cap-
sū. h̄ uerisile; q̄ dyā h̄at audaciām

35
28
p̄curet eis cui signū; h̄. q̄ ipse timeret
deferre camisia ul̄ aliam uestē muli-
eris mortue. De capillis uō n̄ timent de
quib; magis uidetur esse timeret. Seq̄
Dentes eoz sicut dentes leonū. h̄ ptin;
ad rapacitatem mulier̄ talium. Ad q̄ ptin;
qd̄ leḡ eccl̄ ix. Ne respicias mulierē mul-
tuolam. tot enī uolunt ab amatorib;
suis tales mulieres. q̄ murū; Sequit̄
7 hebant loricas sicut loricas ferreas.
hic insinuat̄ in corrigitib; eaz. Sicut
enī lorica n̄ pot̄ una macula ab alia se-
pari. sic n̄ pot̄ eis persuaderi ut uiū de
ornamentis suis dimittant. 7 uox alaz̄
eaz sicut uox currū equor̄ multor̄
currētiū in bello. Sicut exerat̄ mag-
nus solo tumultu hostes fugat q̄ngz.
7 deuincat. 7 clamore aues uolantes ca-
dere facit. Sic exerat̄ dyabli cui chorea
rū solis irrisiōnib; 7 clamorib; suis de-
uincit bonos; 7 illos qui habēt penas
iurutū a sublimitate uite inchoate
cadē facit. Qd̄ dicitur alaz̄ ptinet
ad uelocitatem q̄. h̄nt in discurrendo. Qd̄
dicit̄ currū ptin; ad tumultū q̄ē
faciūt. Seq̄. 7 habebant caudas siles
scorpionib; 7 aculei erūt in caudis eaz.
h̄ referend̄; ad h̄ q̄ mors etna; finis
uoluptati eaz carnaliū. ul̄ ad h̄ quod
ad mortē culpe p̄trahūt. Seq̄. Et po-
testas eaz nocte hoib; mensib; v. hoc
pot̄ referri ad h̄ q̄ a pascha usq; ad
autūpnū p̄apue nocent eccl̄e xpi cho-
ree. Sic enī reges t̄p̄ isto solet ad bel-

De luxuria.

la paceret ut hostib; suis auferant q;
in hyeme labore acquisierūt. Sic dyā. qm
cto; pascha congregat exercit' choreas
et auferat ecclie q; congregauit in adūetu.
et xl. Seq. Et habebant regē sup se. s. an
gelū abyssi. Dyabol' em̄ regit eas. cui no
men hebraice abaton. greci aut apollī
on. et latine h̄ns nomen exterminas. Int̄l.
a pat̄a uite extiminar; exuse face. Vn
merito uocatur extimans dyā. tēptans
hoīes p mulieres. q; p eas in h̄ exilio
sum uixta uerbi jōnum p̄s posuit.
mento semp q; pat̄ dyā colosū mulier
de possessione sua eiecit. et p̄ tens; ualde
demon ille ad faciendū exulare hoīes a
celesti patria. **Quā piclosū sit choræas**

Consequenter ostendend; ducē. **xxxvij.**
rationib; q; malū sit choræas du
cere. Sex aut sunt p que h̄ pot ostendi.
Primū; q; in choræis n̄ h̄t dyā unicū
gladiū. s; tot. quot sūt ibi pulchre p
sonae et ornatae. uix uerbi jōnum p̄s
positū. Gladi igneus; sp̄es mulieres
vn n̄ parū; timend. ubi tot gladii
hostis spicunt. cū umcul et gladius
eius timeantur multū. Itē ibi p̄cutit
dyā gladio euaginato. eūt n. pallia et
suptunicalia remouent cū alibi p̄cutit
gladio illo in uoluto. Cū enī gladius n̄
te ex oī parte secer. ibi ex oī p̄te ante et
retro. a dextris et a sinistris. et p̄cutit ibi
gladio exauto. Ad choræas enī n̄ ueni
unt n̄ p̄uis p̄parate. q; p̄paratio qdā
exauatio; gladii dyabolici. motu et

culari. q; quadā mola dyaboli exau
tur gladius iste. s; pulchritudo. augeſ
enī. et que pallida; et q; febricitans ibi
a fatuus pulchra credit. Scdm; q; dyā
n̄ uititur ibi unica fatula. ad accendenda
corda hom̄. s; plā et in mensa. Vn cum
uxi alioſ possit ē diu iuxta unā de facu
lis istis q; calefiat. quō n̄ calcinet ubiſſ
tot facile ardentes. Preterea q; suas filias
ornant et ad choræas multū. q; festuas
ungunt ut meli ardeant et in ignē pici
unt. Tertiu q; in choræis uititur dyaboli
potenciorib; armis a h̄t. et fere oīb; mo
dis quib; uti pot. Potenciora arma que
dyā habe et sunt mulires. q; patet q; dyā
elegit muliere ad deciend p̄mū hoīem.
has et elegit balaam ad deciendū filios
isrl ut legit in libro nuoy. hanc dimi
sit dyā. job. sp̄ans q; decet eū p eam. P
hanc et uoluit decere tobia. p hāc dō
sam̄. salomo decet. Cū aut trib; mo
dis p mulieres tēpat hoīes. tactu ui
su et colloquio. hys trib; mod simul
in choræis. p mulieres tēpat hoīes et
sipientes. s; tactu manuū. cantus sua
uitate et pulchritudinis ostensione. in
quib; quantū sit piculosū ostensum;
p̄uis. Quartū; q; scd nlli ul sc̄e deser
uiunt que choræas dicūt inmo oīb;
otumelā faciūt. Sicut ēt contumelā
facit alicui scd qui peccat in loco ei de
dicato. sic qui peccat in t̄p̄ ei dedicato.
vn cū in nullo festo timeant choræas
ducē. nlli scd time nt otumelā facere.

ul' inferre. Preterea cū phibitus sit la-
bo; eis in dieb; festiūs. ī ille eis; ad
honorē dī + utilitatē. p̄iam ul' pri-
mi. nūq; ocessus; eis lābor; qui fit in
otumeliam dī + scōx + dāpnū p̄ximū.
irridet uideſt esse qui petit rēquiem.
p̄ducēntib; choreas q̄ abſq; p̄nūa deces-
ſerunt cū labore in uita sua quieti pre-
eligerent nec in dieb; festiūs quiesce-
uoluerūt. n̄ aliquē ſcīm h̄nt qui p̄ eis
intertedat qui oīb; otumelā fierūt.
Qñū; qd̄ ducentes choreas qd̄āmodo
faciunt ōtra oīa sacramēta eccl̄e. Primo
otra bap̄m. q̄ frangunt pactū q̄ iniat
cū dō in baptismo. cū patrīn' eaz̄ dixit
p̄ eis ab renuntio dyabolo + oīb; p̄ op̄is
eius. Pompā eū ſiue p̄ceſſiōne dyaboli
intrant. cū choreas intrant. Vn̄ p̄ini e-
ar. p̄ſſiūt timere ne de p̄ceſſione illa
rei apd̄ q̄m inueniantur. ſi n̄ ammonu-
erint eas diligent̄ ne choreas intrent.
Proceſſio + dyaboli chorea. in qua q̄i uise
dyā ſe h̄nt. que n̄ in trānt ſ; alliſtunt.
tamq; moniales. dyā ſūt. q̄ in trānt. et
cantant. q̄ aut̄ alliſtunt. p̄ticipes ſūt
maleficioz̄ q̄ ibi ſiunt. ſic ouerſe. parti-
cipes ſūt bñficioz̄ q̄ ſiunt aſororib;
q̄ nouerūt cantare. Signū aut̄ q̄ cho-
rea ſit p̄ceſſio dyā eſt. q̄ tendit ad ſinu-
tiam. ad q̄ referri pot̄ iſtud q̄ legit̄.
p̄l. uij. Vias q̄ a deſtris ſūt nouit dō.
p̄uſe uio ſiunt q̄ a ſimifris ſūt. Contra
ſacramētu ŷ ordinis faciunt qd̄ām q̄
choreas dueūt. Sunt eū q̄i hymne cle-

ricor. ŷ tale offīm dyā ſofferūt quale
clīci dō. ŷ p̄ cantus eaz̄ cant̄ eccl̄astic̄
otēpn̄it. neghigit. Qui enī deberēt
eſſe in uesp̄is inter ſūt chores. Contra
ſacramētu ŷ m̄rimoniū ſit ibi. ŷ quia
mariti ſbi multū detrahit

36

ŷ multi ſbi incitan-
tur ad faciendū ōtra matīnom̄ fide-
ayte ŷ ōtra m̄rimoniū legē predicitur
ibi ut cū cantant. q̄ de p̄uo marito
uxor dimittē n̄ debeat q̄n amicū faciat
cū ſcd̄m legem dī. ŷ lep̄ſum dimittē n̄
debeat q̄n loco ŷ t̄p̄ debiti reddat
ſi ipſe uoluerit. faciunt ŷ contra
ſacramētu confirmationis. in quo ŷ frōte
ſignū crucis uiceſcepunt. tamq; emp̄te
passione xp̄i. In chores uo ſigno xp̄i
abieſto. ſignū dyaboli p̄ eo in capite po-
ſuerūt. ſignū uenalitatis. q̄i xp̄c non
emerit eas. Posuerat xp̄c ſignū ſuñ
in capite. i. in fronte. tamq; in eminē-
tiori p̄te caſtri ſuñ ŷ illo uerillū dyā
p̄ eo posuerūt n̄ abſq; magna ſtume-
lia x. Contra ŷ ſacramētu p̄nīe faci-
unt p̄ q̄ dō reconciliare erant in xl. dū
pacem illā frangūt ŷ in exercitu dyaboli
uadūt. Contra ŷ ſacramētu altaris
faciūt. q̄ ad mensam dī panē celeſte
uiceſcepunt. ŷ p̄t nichomū dī ſtam ig-
ne infernali in eendunt ſimiles uide qui
cū comediss; ad mensam dī accepit co-
ortem. ŷ a pontificib; ŷ phisicis minist̄s.
ŷ uenit ōtra ih̄m. ut heretur in ev̄ 10.
xxviii. Contra uo ſacramētu extreme

unctionis pauce possunt facere quod pauce
: Huid faciunt otia illud quoniam sanitatem ac
ceptam a deo in sacramento illo expendunt
in otium etiam largientis. De peccatis quod propter
initiat que choreas ducunt. xxviii.

Sextum per quod potest ostendi quod malum sit
choreas ducere; multitudo peccatorum
quod omittunt psalmum quod choreas ducunt.
peccant enim gressu ornatus cantu uisu au-
ditu. et ceterum Quoniam peccat gressu. xxix.

Gressu peccant mulieres nullum faci-
unt passum quod non numeratur. Unde
xxxi. Job. Nonne ipse considerat uias meas
et ceterum gressus meos dinumerat? Quod?

Ornatu uero modis peccat ornatus. xxxvi.
peccat uero modis. Primo quod inde su-
pbiunt. Secundo quod corda intuencium ad
luxuriam accendunt. Tertio quod alius qui
non habet similes ornatus erubescenciam
faciunt. et dant eis occasionem corporis et
similia. Quarto reddunt eas querulas et
molestias uiris suis. Quito si similia ama-
ritis suis huius est ponitur per peccatum ei ali
unde huius uolunt. Quoniam peccat cantu. xxxvii.

Cantu et peccant multipliciter. Primo
quod attrahunt corda aliquarum personarum
qui non sunt uiri sui. ut sunt iuuenes
maritatem vel filie familias quibus mariti
vel parentes prohibent ne cant ad choreas
et tamen a deo attrahuntur corda earum.
quod uadunt in redditu parentes vel mariti
uerberant eas. uinant. litigant et mul-
ta alia mala occasione illa faciunt. Propter
hunc opantur cantantes hyrenis. ysa. xiii.

Vbi sic legitur. Respondebit ei uuluse in
etibus suis et syrene in delibus uoluptatis.
Uuluse aves sunt que rostro in palude fixo
strident. Unde significant cantantes que
rostro fixo in palude luxurie cantant.
Syrene sunt secundum quoddam pisces mari-
ni in specie musiebri quoniam dulci cantu suo
huius decipiunt. Delubra uocat loca in
quibus uoluptuosi uacant uoluptati. ut in
eos insinui et esse yecolatras. Secundum cantus
earum temptat et corda secundum et ista sagitta
diabolus mirabil aqua non defendit murum
nec aliud tale ab ornatus potest homo ab
scindere se. sed a cantu non. Tertio quoniam potest
esse cantus earum occasio mortis alicuiu in
firmanti. quod quiete indigeret. et si ques-
cet curaretur. moritur autem quod cantat
est non permittit eum quiescere. Quarto
assistentes ad libidinem inflamat. Sicut
enim cantus ecclesiasticus excitat ad spirituali-
deuotionem. sic talis cantus ad libidinem.
Quinto corda audiencium in ebrietate uino
gauidi corporal. Unde qui ebri domini obliuiscuntur
omnes. et se regunt non reverenter. Prece hinc in cantu
lenis earum turpiloquium et indecuum inten-
dum et otia legem di. Unde mirum est quod
apud christianos hunc tolleratur quod inter eos
otia legem eorum predicetur. cum apud gen-
tiles statutum sit quicunque otia legem eorum
predicauit interficiatur. Quia fatuum sit in
presenti choreas ducere vel letari. xxxviii.

Ostensum est quoniam sit primum chorearum
sequent ostendendum quod fatuum
sit in presenti uita choreas ducere vel letari

signa leticie h̄e. faciūta ista uō sacis
apparebit nobis si diligent' attēdamus
ubi sumus; quo rendimur. Vbi sumus
in p̄ma consideratione inuenem' nos esse
in exilio. in ualle lacrimar̄ et miserie.
in regione umbre mortis. De p̄mo dīc
aug. Aescim' quo sine claudimur in ex
ilio isto. et i ps. Quō cantabim' canticū
dñi in t̄ra aliena et canticū dñi. Si uirſ
sc̄is graue; cantare in t̄ra aliena et can
ticum dñi. Quid debet esse de canticō dī
abli. De sc̄o et dicit aug. In ualle mis
erie sum in qua eo magis fletend' et q̄ mi
nus flemus. qui debemus esse in celo ul'
saltē in terrestri p̄adiso. qui; locus a
menissim' usq; ad globū lunārē attin
gens et sumus in ualle miserie. Vn int̄
dū infixus sum in limo p̄fundi usq; ad
genua ubi uentis et grandinsb; et pluui
is in p̄u guam. ubi aduersantur nob̄
q̄ ad seruend' nob̄is creata sūt quedam
āitalia ut lupi leones et quidā serpētes.
uolentes nos interficere. et q̄dam que n̄
p̄mittunt nos ^{lucr} tere n̄ te nocte nec de
cie ut pulices et filia. Quidā nob̄ uolunt
eruere oclōs ut culices. Ad t̄mū p̄tan;
q̄ leḡ in ps. Ascensiones in corde suo dis
posuit in ualle lacrimar̄. Quis locus est
cantui. ul' risu. in ualle lacrimar̄. Sc̄o dīc
ec̄. u. Risum reputaū eriore. et aug.
diat sup̄ iohem. Risum talū. risum fr̄
neticor̄ esse. et in ec̄. dīc. q̄ musica i luc
tu in portuna sit narratio. Sic impor
tuna esset narratio ei' qui narratōem

suam ponē uellet. licet enī om̄s ei in
ponerent silentū. sic in portuna; nar
ratio illoꝝ qui in risu. et leticia sūt in
mundo isto cū oīa ad fletū moneant q̄
in h̄ mundo uidentur sive agnoscantur.
Vn et̄. Qui addit sciām addit et̄ dolo
rem. mala p̄fentis uite p̄ se et̄ in mediate
luctū inducunt. Bona uō p̄fencia īdu
cunt cām luctus i p̄cēm quoctiḡ se u
tar homo uidet unde fler possit et̄ dele
at. Si sursum respiciat uidet celestē patr̄
am a qua; exul in cert' utū unquā
ad emū sit puenturū. Si deorsum respici
at uidet sepulchrū suū terīa. s. in qua
necessario i ruerter̄. si ad dext̄am p̄sp̄i
tatis et̄ sinist̄a aduersitatis se uītāt. uid;
q̄ cadunt a sinistris mille et̄ a dext̄is x.
milia. Si aut̄ respiciat in p̄ximū sunt
multe cause flente. In occulto u. i. a cgo
sūt multo plures. Plura enī sūt de q̄bs
debemus flere que n̄ uidem'. quā ea que
uidem'. Quis locis pot̄ esse risu int̄ tot
dī in urias. inter p̄ximor̄ tot miseras.
inter tot fr̄s nr̄os. quos q̄i in feretū ia
cerē uidemus. Corp̄ peccatorū q̄i feretū;
in quo sp̄c̄ mortuus iacet. Talia medita
batur Jeremī cū dīcet. Quis dabit capi
ti meo aquā. et̄ oclis meis fontē lacri
mar̄. et̄ ploralo interfectos filie p̄pli mei
Quis flere n̄ debeat ubi ad fletū mo
net ipse ds. et̄ uōbo et̄ exemplo. Verbo
luc̄ vi. Beati qui n̄c̄ fletis q̄r̄ ridebitis
et̄ p̄t ve uob̄ qui ridebis nūc q̄ lugebitis
et̄ flebitis. exemplo. luc̄ xix. Vbi p̄t can

tum et gaudium cum quo suscepant eum in
ierim ueniente subiungit. Et cum appropi-
quass; uidens ciuitatem fleuit super illa di-
cens. quod si cognouisses et tu. Innuies can-
tum uite et gaudium ex cecitate puenire. B.
Compatit dicit filii et plorat. homo patitur et
ridebit. et ad fletum moneret parvuli qui
nondum sunt unius aera. Aug. Puer a ploratu
incipit. non rideat potest et ppha calamitatis.
lacrime sunt testes miserie. nondum loquitur.
et iam prophetat. Erubescant cantatrices
ibi non fleret ubi infans qui nondum; unius
dier p ducat esse flendum. Qd autem sumus
in regione umbre mortis pater ex illo
uerbo. luc 3. Visitauit nos oriens ex alto.
illuminare hys qui in tenebris et umbra
mortis et c. Ad idem potest referri qd leg ysa ix.
habitantibus in regione umbre mortis
lux orta est eis. Potest autem uocari uita ista
umbra mortis. qd magis assimilatur
morti qd uite. ut pp proximitate qd hunc ad
mortem culpe. illi qui uiuunt hic uita
gre. Oia enim querunt mortem spualem
cor. Vn dicit. Inimici mei animam meam
arcederunt. se sibi. Gladium tenet hostis.
ut me punit ex omni parte in suis pi-
cula spualia et laquei. Vn Guido car. tiaceni
laqueos comedis bibis. uelitis dormis oia
sunt laqueus. Umbra et mortis potest
dicu pp proximitate quia hunc ad mortem
pene eternae. qui in peccato sunt. qd ad por-
ta inferni sunt tales. et inter eos et infer-
num non sit nisi transuersum corporis. et si a corpori
bus recedant aie statim qd in pucto

sunt in inferno. Vn dicit. Appropinquat
usq; ad portas mortis. Job xxi. Tenent
timpanum. et cytharam. et gaudent ad sonum
organum. Dicunt in bonis dies suos et in
puncto ad infernum descendunt. Illa est
pars mundi in qua sumus qui stabulisti;
in domo dei. qd domus; tota machina mun-
di. Palacium eius et celum. et quale est hunc stabu-
lo sedido choreas ducet. ad hunc ualeat quod
legit luc 10. Inponens ultum iumento suo
duxit instabulum. Vbi dicit glo. Non domi-
s; stabulum uocat. qd noite miserias et fetores
hunc signat. ne homo in hunc exilio qd in pa-
tria gaudeat. Sed hunc fetorem non sentiunt.
qui fendi sunt. Vn B. Vbi omnes fendi sunt.
fetorum unius minime sentitur. Sicut est at-
tendit quo tendimus. satis uidebit qd fatu-
um est. hic cantare vel choreas ducet. qd
enim ad mortem ducuntur. Seneca. Omnis capi-
tali supplicio condonata sumus. et augustinus.
et aliud tempore uite huius. qd cursus ad mor-
tem. in quo nemo vel paululum stare
vel tardius ire permittitur. sed urgent omnes
pari motu. Singulis diebus facit homo
dietam unam ad mortem corporis et talis
est proximus morti. qui se credit remotum
ad qd potest referri qd narrat gregorius in dialo-
go de fortunato. qui audiuit quidam
simiam ferente. qui ante portam suam
cepit cymbalum ludere et clamauit. heu
heu mortuus est felix iste. et potest cibum sibi
datum cum gredetur. januam saxy accidit
super tapetum eius. Alter uero die funditus
uitam finiuit. Quale est hunc hominem

morti idē p̄nātū cum choreis & instru-
 mītis musicis ad tor̄tum suū ire ad
 mortē suam cantando & letando uadūt
 qui choreas ducit. in h̄ cigno siles q̄
 ante mortē cantare dicit. Quale & est
 h̄ ad districtissimū uidicū letando ire
 p̄cipue fenciat se homo in tot & tan-
 tis culpabile. Ad h̄ p̄tin; q̄ leḡ iuitis
 patrū. de p̄re quodā qui uidens q̄ndā
 ridente ait. Reddituri sum rōnem-
 de uita n̄ra coram dō celi & t̄re & r̄des.
 Ad idē pot̄ referri exemplū de rege illo
 qui memoz maloz sinoz & diuinū ui-
 dicū. gaudē n̄ poterat qui interrogat
 sup h̄ a quodā fr̄e suo uoluit ei cām
 ostendē. Vnde misit bucinatores suos
 ante domū fr̄is sui q̄ scđm iſuetudi-
 nem illi regni certū signū erat mortis.
 Dēm cū fr̄ regis ad rege ess; duct & nō
 modicū timeret & ualde tristis ess; requi-
 uit rex q̄re n̄ gauderet. Qui cū respo-
 disse ei quō in tali statu gaudē posset.
 indicauit ei rex cām tristie sue. Si ille
 enī t̄m timebat q̄ sciebat regem esse
 fr̄em suū & in nullo se esse culpabile
 apud eū qui aliq̄ signa offense regie
 audierat. n̄ito timere poterat qui in
 tot & tantis sciebat se culpabile esse n̄
 apd fr̄em s; apd q̄nū maiestatis. De v.
 alus remedius & luxuria & p̄mo de orōne.

xxix

Sequit̄ de alus remedius & tra p̄tēm
 luxurie. & c̄ luxuria n̄ sit q̄liscūq;
 ignis h̄ ignis infernalis. Sūmū reme-
 diū tra ip̄m & oratio. Vn̄ sicut ille q̄

pat̄t morbū ilū qui infernalis dī-
 alicubi facit se deferri ad eccliam beate
 uirginis ut p̄suis. alicubi ad sc̄m anto-
 niū. nec inde recedit donec curat̄ sit. Sic
 qui ignē luxurie sentit. toto corde debe-
 ret se outere ad dñm & ad suffragū sc̄p̄z
 n̄ debet cessare donec accepiss; sanitatem.
 & p̄t deberet seq̄ grāz actio. & singlū di-
 eb; reddē deberet hom̄ dō & sc̄s aliquem
 censum ul̄ seruicū in signū libatōis sue.
 Sc̄ptum & enī. Bruam te & honorificabis
 m̄. Sicq̄ tanto artore queret curationē.
 ab isto igne infernali. quanto querit cura-
 tionē ab illo. iux eis; q̄n impetraret. H̄ re-
 medū dōcē sap̄ vii. ubi legit̄ & t̄ sc̄ui
 q̄m alit̄ n̄ posse esse rituens n̄ d̄s det.
 & h̄ ip̄m erat sap̄ia sc̄re cui' ess; h̄ donū
 adij dñm & dep̄catus sū cū sp̄alī autē
 uialet & tra p̄tēm illō beata uirgo que-
 fuit & ; uirgo & amatrix mūdicie in se-
 ūt & in aliis ei sp̄alī aliq̄ seruicū faci-
 end̄ ess; ut ab h̄ igne libaret. tam̄ in hac
 parte cauendū & a temerariis uotis. Qn̄
 tum remedū & honesta occupatio. q̄r-
 ocia si tollas p̄iere cupidinus art. Sextū &
 aqua sap̄ie salutaris. Vn̄ in cauī l̄ uj
 Que de surſū & sap̄ia p̄mū quidē pudica-
 j. & pudicū reddens. Vn̄ zech ix. vocat̄
 unū germinans. virgines & uirginales
 affectōes & dñs in Johē. Vos mundi es-
 tis pp̄ sermonē q̄ lo ouī sū nob̄ & jo' a
 ma sacras scripturas & litteras & n̄ ama-
 bis carnis uicia. & vii sap̄. Vocatur sp̄o-
 sa ubi sic leḡ. Quesum sponsam in eam

assumē. In quo uerbo insinuat̄ qđ ad
herere sap̄e sit remedū oīra ilicita
deslacionis carnis. Septim̄ remedū car-
nis; elemosina. Vn̄ sup̄ illō. I. ad tymo-
niū. Pietas ad oīa utilis; dicit amb̄. Si q̄
misericordiam seq̄ si lib̄cū carnis patitur. ua-
pulabit quidē h̄ n̄ pibit. Octauū reme-
diū h̄t h̄ uiciū cum uicio gule. z; h̄ re-
mediū desideratio mortis uī statim in quo
caro p̄t mortē; futura q̄ iuxta ueitū
ḡt. nich̄ adō ualeat ad domanda carnis
desideria sicut cogitare qual̄ sit mortua
futura. **De phibitōe simplicis fornicois.** xl.

Quinto loco in tractatu de luxuria di-
cend̄; de phibitōe simplicis fornica-
tōis. De qua h̄ ordine dicem̄. Primo ostē-
dentes simplicē fornicationē phibitam
esse. Secō ca. phibenda fuisse. Tercio ostē-
demus questionē illā qua querit̄ quare
ās phibuit simplicē fornicatōm dyabo-
licām esse; et irrisione dignā. Quarto ostē-
dem̄ q̄ dñs egit misericordit̄ cū genē
humano phibendo simplicē fornicatio-
nē. Poss̄ enī alicui uideri q̄ imiseritor
diter egisset. p̄p h̄ q̄ fere tot mundus pe-
riret; et p̄p phibitōm istam; et q̄ h̄ phi-
bicio uidetur esse oīra multiplicationem
genī humani. Qđ aut̄ simplex forni-
catio sit phibita pbatur p̄mo p̄ h̄ q̄
legit̄ deut̄ xxiiij. Non erit metrix de-
filiab; isrl̄. Secō ex hoc q̄ leḡ. coi. vi.
Folite errare neq̄ fornicari; q̄ neḡ ydo-
lis seruientes; neq̄ adulteri. n; molles
neq̄ masclor̄ cubitores. n; fures neq̄

auari. n; ebriosi. n; maledici. n; rapa-
ces dī regnū possidebūt. Tertio ex hoc
q̄ legit̄ ad gal̄. manifesta sūt op̄a
carnis. que s̄t fornicatio; et; et subiunḡ.
qui talia agūt regnū dei n̄ sequentur.
Quarto ex h̄ q̄ legit̄ v. eph̄. hoc sc̄to
te intelligentes q̄ oīs fornicatoz aut in
mund̄ aut auarus q̄; ydoloz seruit̄
n̄ h̄ hereditatē in regno xp̄i et di. Q̄nto
ex h̄ q̄ leḡ act̄ xv. Qđ aut̄ apli; et seni-
oras fr̄s iusū in sp̄u sc̄o. et nob̄ nich̄ uif̄
inponere uob̄ oneris. q̄m h̄ necessaria
ut abstineatis uos ab imolatis simulac-
rū; et sanguine suffocato; et fornicatione.
Vn̄ dicit int̄lī. Necessaria sūt sine quib;
n̄; salus. Vn̄ cum fornicatio ibi nume-
tur. n̄ q̄s ab ea abstineat. n̄ saluatur.
Qđ simplex fornicatio phibeda fuit. xl.

Octo aut̄ sunt p̄ que pot̄ ostendi.
q̄ simplex fornicatio phibenda
fuit. Primū; sterilitas que freq̄uerit̄
in illis que in different̄ oībz se exponit̄.
Si enī exponet̄ se passim oībz reddū-
tur steriles. et sic pareare sterilitatem
oīra lege naturale; sic exponē se oīra
lege naturale erit. Secō; h̄. q̄. educatio
plis de naturali lege ad patrē p̄tinet.
Educare uī eam n̄ potest nisi eam ag-
noscat. Agnoscerē uō plem suam
n̄ pot̄ pater. n̄ m̄rem p̄am h̄uerit̄.
Vn̄ patet q̄ recessio simplicis fornicati-
onis. qua impeditur ne plem suā edu-
cat. quodām; oīra legem naturale.
Tertiu; crebra interficio plis. q̄ seq̄

Ex fornicatione & crebrior sequeret.
Si et alii contessa. matres enim non potentes
pli puidere non habentes oculum a pre-
suffocarent eam sepe sicut & hodie aliqui
faciunt. Quartum; h. q. uir mulierem
reddit in potentia ad puidend sibi et
tibi quo; grauida & quo iacet de ple-
& q. occupata; circa plenem educandam

videt de lege naturali obligari
esse ad puidend ei tibi tali q. recessio
fornicationis impedit. Quintum est
h. q. displicet uiro. qm uel uxor vel co-
auina se credit aliu uiro. Secundum enim
legem naturalem non debet se coniungere
aliu mulier. exq simile nullo modo uellet
sibi fieri. Sextum; naturalis equitas que
requirit h. ne aliquis homo plus quam
una habeat. ne forte sit aliquis qui nullam
habeat in equali numero fornicari fuerint
a principio vir & mulier. sicut & certum
utrum numerus per generationem amplius cre-
uerit. Vnde sic aliquis patr famili qui ha-
bit. domos & viij filios ordinat q. unum
non habet nisi una. ne sit aliquis qui nullam
habeat. Sic dominus ordinavit ut vir unum
non habet nisi una mulier. Septimum est
pax genitum humani. Si enim liceret cui
libet qualibet utili. sequerentur rixae. odia.
& multa homicida. Octauum; h. qd
aliquis aues sunt quare & talis castitas q.
una uni adharet. q. patet in turrib;
Vnde cum non debeat esse minor castitas
hominis castitate turris. unum virum uni-
debet & adhære mulieri. In derens ei

est q. carnalior; sit homo qui per carnem
spiritum habet rationale. q. ausus que carnem habet
solum. Possunt autem per predicta affligi
nari tres cause q. deus prohibuerit alii
quas uoluptates. secundum tactum. sed. gustum
Primo in signum domini. Unde dicit augustinus super
genesim. flor erat unde dominum homo se ha-
bere cogitaret. nisi ab aliquo prohiberetur.
Secundo ut habet homo ubi meretur. Unde
augustinus filii super genesim dicit. Oportebat
ut homo sub domino positus ab aliquo
prohiberetur. ut uirtus esset merendi
obedientia. quia sola & uirtus uerissime.
Sed si nichil fuisset prohibitum. vel preceptum
non possit. aliquis male agere. et id si esset
difficile nec forsitan laudabile bene
age. Que enim & uirtus. si quis agat q. sibi
placitum & s. in h. mundo & uirtus in g-
na. q. homo contra uoluntatem suam faciat
& format se uoluntati dei. Unde sapiens
h. soli uirtutum adicies. q. propter uoluntati
detractionis. Poeta. est uirtus placidis
abstinentie bonis. Tertio ut homo as-
suget se ponere de amore amoris car-
nali. ad amandum enim quoniam super omnia tenet
hunc. ex illo mandato primo & maximo.
Diligens dominum dominum tuum. Et ex sola trans-
gressione h. mandati possit. aliquis damp-
nari & si nullum spale mandatum trans-
gredetur. Quid deus prohibuit similitate fornicationis viri.

Sequitur uide quoniam quae ista qua-
querit quare dominus prohibuit simi-
litate fornicationem sit dyabolica & irri-
sione digna. Ieo uero dicimus eam dyabo-

De luxuria.

litam. q̄ p̄mo p̄posita; dīa talis qđ.
Gen. iij. vbi dixit ad mulierem. Cur p̄ce-
pit uob̄ dñs ut n̄ comederetis ex om̄ni
ligno p̄adys. Ido uō dicim̄ eam urris-
one dignā. q̄ nullus p̄ponet similem
questiōne alicui h̄oi qui p̄ stulto eum
n̄ h̄eret. Si ueniret alioſ ad burgensem
aliquē; et dicet. quare n̄ p̄mittas filias
uīas p̄stutui. q̄re uultis eas maritari.
estis uos fatuus d̄ret ipse. Q̄nto ḡ p̄oci'
fatuus pot̄ reputari. qui de celesti rege
h̄ audet querere. quare ipse filias suas
n̄ p̄mitit fornicari. quare uult eas eas
tas p̄manere uī nūp̄cūs tradi. Quare
dñs de re sua aliqd̄ phibuerit. xluij.

Preteia querend; q̄re dñs de re sua
aliqd̄ phibuit. q̄rere; q̄re dñs.
de re sua. uīs aliqd̄. ul' aliq̄ signum
domini retinuerit. q̄ q̄onem patet
stulta esse. ut si aliquis querat a rege
francie quare n̄ datū m̄ totū regnū
uīm. ut n̄ aliqd̄ signū dñi retineatis
ibi p̄misericordiā dñs h̄oi. omne lignum
pter unū bene debuiss; ei sufficere.
Qđ misericordiā egit dñs phibedo tā in-
ris; et m̄lribz; et ple; et cū toto ḡnē huāno.

xliii. **E**x iam p̄dās pot̄ manifestū esse
q̄ dñs misericordiā egit cū ḡnē
huāno. cū simplicē fornicatiōm phi-
biuit cū uīris. q̄ p̄oci' uoluit eos h̄re
fidele adiutoriu. quā tales qui furare
tur eis qc̄quid possent furari. Cōcu-
bine enī. q̄ nesciūt quā diu debeant
esse cū h̄oi; furantur eis qc̄qd̄ posse.

Cū mulierib; ū in h̄ misericorditer
agit. videns enī dñs q̄ mulieres ha-
bitare essent labore in portando p̄lem
in utero. et dolorē in parturiendo. solli-
citudinē; et occupatiōm; et labore in nu-
triendo. uoluit iuros ante op̄ carna-
le obligari eis in uiuando eas. Cū ple-
z̄ misericordiā egit. freq̄nter enī p̄ire
ples si simplex fornicatio cessā esset
ut p̄us ostendim̄. Cū toto z̄ genere
humano dñs in h̄ misericordiā egit
cui' paci p̄uidit. misedit; et in h̄ egit
cū ḡnē humano. q̄ ab illa uoluptate
h̄oīem cohibe in parte uoluit. qua
nullus utitur. n̄ ualde raro absq̄ pe-
cato. Ad id aut̄ q̄ obicitur. q̄ fere tot̄
mund̄ perit p̄t p̄hibitionē illam.
ditend; qđ forte plures p̄irent si
n̄ ess; phibita fornicatio. quā modo
peant. q̄ ul' p̄t nūmū amore peri-
rent qm̄ h̄rēnt ad mulieres. Vehementē
enī amatoz p̄e uxoris scdm̄ amb̄. ad
ulter;. homines enī tūc nūm̄ car-
nales essent. q̄r̄ quē n̄ alliceret una-
alliceret alia. Vñ deut. xvij. dicit de
rege. n̄ uixores plurimas que
alliciant aiām el'. ul' p̄irent p̄ rapa-
citatē. fornicarie enī mulieres de pau-
perant hoīes; et fures reddunt. uel
p̄ odiū. q̄r̄ cū auferretur ab aliquo
illa quā amaret. ul' p̄t aliud p̄cēm
q̄ fornicatiōm sequeretur. Ad id aut̄
qđ obicitur q̄ h̄ phibito; et contra
multiplicatiōm ḡnūs h̄uāni in p̄te-

patet solutio ex h^o q^{uod} d^m ; prius. qd
ille q^{uod} omnibz exponuntur steriles effici
untur. Preterea d^m n^{on} facit u^m in pau
citate ul^o in multitudine hom^m. Vn ec^c
xv. s^t non occupat d^m multitudinem
filior^m hom^m infidelium et in utilium. Sicut
en^m d^m q^{uod} melius fuiss^m malis si nati
n^{on} fuissent q^{uod} si decedant in peccatis. qm
plus ualeat un^m bon^m quā mille mali. Vn
xxv. ec^c. s^t iocundus in filios impudic
si multiplicentur. et subiungit. Melior
; unus timens d^m q^{uod} mille filii t^p p^y.
et utile ; mori filius q^{uod} relinquere
filios impios. Vn bⁿ precep^d d^m uel
s^t suluit ill^o ex quo sequit^r q^{uod} pauciores
sint homines qm ualeat ad h^o q^{uod} plures sal
uentur. uel ad h^o ut meliores sint qui
saluant^r. Vn ipse s^t suluit uirginitatem
et castitatem et s^t s^t Prohibitio u^m forni
catōis salte qd h^o ualeat q^{uod} pfectiores sint
qui saluant^r. Nota pueritatem quod dā
hom^m quibz ibi displicet p^{pet}as ubi do
placet in multis ; et ibi placet ubi deo
displicet in possessionibus. **De impotencia**

Intendendi q^{uod} multi allegant. xlvi.
Ultimo in tractatu de luxuria dicend^r
; aliq^{uod} de in potencia intendi q^{uod} multi al
legant. In p^{rimo} ponem^r diuisa testimonia
script^r quibz ita eos qui h^o dicunt possū
mus ut. Dein ponem^r multas reuiones
quibz ita tales utend^r ; et tunc testimonia
p^{ro}tra. Primo occurrit ill^o Gen. viii. qd
dicat d^m ad chayn loqns de peccato. Sub
te erit appetitus ei^r ; tu d^m abevis illius

40
vn q^{uod} mendaciu^r dō inponūt qui dicit
se n^{on} posse abstiner^r a peccato. Sed occur
rit ill^o Job. vi. Aut poterit aliq^s gus
tare qd gustatū assert morte. Ex quo
uero uideatur q^{uod} poci^r deberet dicere ho
n^{on} possū forniciari q^{uod} n^{on} possū stiner^r
et in uitate qui h^o ret p^{ec}ām fidem qd
descatio fornicatio^r est; uenenata sic
faceret. s^t nonne si apponetur alicui cib^r
amarissimū ul^o uenenat^r ipse statī dret
n^{on} possū aliq^{uod} in comedere. Voluptas
uo phibita uenenata ; morte et amar
ior^r ; Vn ec^c. vii. Inueni mulierē moe
re amario^r. q^{uod} intellig^r de uoluptate
q^{uod} dicitur morte amario^r. q^{uod} h^o morte
culpe interficit. In futuro uo int̄ficiat
morte eterna tam corporis quā animae. Ad
idem pot^r adduci q^{uod} legitur ec^c. xv. Apo
sui t^e ignē et aquā ad q^{uod} uolueris porri
ge manū et p^r ante hoīem uita et mors
bonū et malū q^{uod} uoluerit dabitur ei.
Ad id facit ill^o apli. fidel^r; d^s qui nō
permittit nos temptari sup^r id q^{uod} possū
mus. Et m. xi. Jugū meū suauē ; et on^r
meū leue. Quō aut^r ; leue si in porta
bile ; ill^o .i. Jo. v. hec ; caritas dī ut
mandata ei^r custodiām^r ; et mandata ei^r
grauia n^{on} sūt. Ad id pot^r referri illud
jo. Maledic^r qui dic dī p^{re}cepsisse ipos
sibile. Ide uolenciam facit dō qui pe
tit ab eo q^{uod} solue n^{on} pot^r. qd si uerū ;
multo forcuis n^{on} erit licitū iusticie di
uine petere hoc idē. Opphana teme
ritas. o uelano^r insa nia dī sciēcie

Inuenis itaie hūane n^{on} eē licitū petē
ab hoīe qd solue n^{on} p.

De luxuria

dupliciti ignorantia sedēpnās s. q. nesciat
qd fecerit. qī nesciat qd uisserit. qī impo-
suerit mandatū q. impleri n possit. p
nephias imponitis iniquitatē iusto. et
crudelitatē pio. Ac si nos q. sacrilegū
est suspicari ad salutē n facet s. ad pe-
nam. In qua aut̄ insinuat Jō illos ēē
blasphemos qui dicunt se n posse con-
tinere. Dō enī imponunt ignorantia
am & iniusticiā & impietati. Sunt tales
& pot adduci illō auḡ. Nemo peccat
in eo q. uitare n pot. & illō. peccāt ad
& uoluntariū. Qd si uoluntariū n; nō
& peccāt illō. Seneca. Omicte excusati-
onē. nemo peccat in uitus. **Respoſioēs**
pt̄ eos q. dicit se n posse continere. - xlvi.

Conseqñt̄ ponende sunt respōſioēs
quib; uti possum' ita eos q. dñt
se n posse continere. Primo ḡ dicimus
illū q. ip̄ū faciūt uēcundiam s. ip̄is
& offentur suū magnū obp̄brū. Con-
fitentur enī uilissimā p̄tem que in eis
est dñari sibi. & ad p̄fā dñatione quod
oportet fieri q. illa pars impauert &
cum uigiliū multis. cū laborib; multis
& expensis. cū piculo aīē & cū corporis. qm;
bñ uidetur cor amissiōe qui talem tollat
seruitutē. melius; tolerare seruitutē u
nius lepsi q. istam. Vn recte numiatur
fornicatio cū hys q. auferunt cor. Osee.
iii. fornicatio. uinū & ebrietas auferunt
cor. Sedō dicim̄ q. in talib; hōib; & in
potencia q. n uidetur esse in paliticiis
hōib;. Non possunt enī nec sēde n iaceat.

Si enī h̄ possent. dyā n ferret eos ubi
fornicarent. tertio dicim̄ q. cū digni-
tas ista data sit hōi pre ceteris aīalibus.
q. liberū arbitriū h̄t. ip̄ū n solū siles
fēi brutis ūmo & inferiores minus h̄t
libertatis q. bruta. & qdā magis bru-
talem h̄t. cupiscenciam h̄t & maio-
ri seruituti subiectā. Piscis enī t̄pat se
ab esca si hamū uideat. & ausi agn̄is
frumenti si laqueū uideat. miser uero
homo timore mortis eterne n pot se
tempare ab esca uoluptatis monitante.
Quarto q. tal' uno gartione p̄sente nō
auderet fornicari. sola uēcundia cohibet
eum. qnto magis dī p̄sencia & anḡi. qui
s deputat; & ad custodiendō debet enī coh-
bere. Boeci in libro isolatiōn. magna
nobis si dissimulare n uolum' uindicta;
pbitatis necessitas. cū ante oculos uidecis
agamus cuncta cernētis. b. In quo uis
diuisorio in quis anglo. reverentia ha-
be anglo tuo. ne audreas illo p̄sente. q.
me uidente n auderes. Vsis. Cum quid
turpe facis q. me cernēre i. deres. Sur-
spectante dō n magis ipse rubes. sō
& dicendū q. equus n possit cohiberi
ex quo modico freno cohibet. Sic n dī-
dere n possum me a p̄co cohibe car-
nis ille qmē frenū erubescētē cohibe-
ret. Qnto dicim̄ q. n; uerisimile qd
domus alicui hōis eo in uito ibiuit.
ex quo ipse uoluntarie ignē apponit.
Ignē p̄pus manib; in domo sui corporis
apponit. qui cibos & potus ad libidinē

excitantes sumunt. Sexto dicim⁹ q̄ n̄ deb;
infirmus dñe n̄ possū curari. q̄ dñi
p̄t h̄ n̄ curatur q̄ osilio n̄ acquiescit.
Hec; sola causa quare laborantes in
infirmitate sp̄uali n̄ curantur. q̄ cō
filio celestis medicina n̄ acquiescant
illa q̄ ad osiliū corporis medici p̄pos cri
nes deponet. ad osiliū sp̄ualis medici
n̄ uult deponē alienos. Visuari⁹ q̄ me
dico corpali p̄pos daret denarios. ad o
siliū sp̄ualis n̄ uult restituē alienos.
gg. loq̄us de sup̄bis. Soli ruine c̄scit
q̄ edificauit qui an̄ mola fabrice. h̄ili
litatis n̄ ponit fundam̄ta. Id. q̄nta hu
militas; uirtus p̄t quā sola ueracit̄
edocendā is qui sine estimatōe magu⁹;
usq; ad passionē fcs; parvulus. Idem
ludentissimū signū rep̄borz; sup̄bia.
h̄ilitas ol̄cor. Cum ḡ quisq; q̄s ḡ h̄eat
cognoscit. & sub quo rege militet inue
nitur. qz q̄i quēda tict̄ portat op̄is
quo facilit̄ ostendat. sub cui seruat
potestate rectoris. Septimo dic⁹ quod
nulla; eius excusatio qui castū fidi sue
omisit hostib; dñi sui uili p̄cio reddit.
moris ad hue integris succursu n̄ possai
lato a dño suo n̄ sp̄ectato. cū sciat eum
& uelle & posse subuenire sibi. n̄; crede
dū ei a dño suo. Si dicat n̄ potām me
tenere. oīa ista facile; uide in eo qui p̄
cio uili uoluptatis castū corporis sui dñi
tradit in p̄mo afflictu teptatōis n̄ mis
so nuncio orōnis ad dñm p̄ succursu.
cū dñ possit ei subuenire & uelit. s̄lo ei

mult ex h̄eo ari. Vñ apl̄s. fidelis; dñ
qui n̄ p̄mittit uos teptari sup̄ id q̄ po
testis. &c. Octauo dicim⁹ q̄ n̄ uidetur in
uitus mori qui uoluntarie mortē suam
care emit. nec inuit̄ capi qui hostes in
sequitur & int̄ man⁹ eoz se ponit cū
sciat se eas n̄ posse resistere cū sola fuga
securus possit esse. Sic enī n̄ deb; dicens
n̄ possū m̄ne. qui Isorcia mulierū non
uult fugē cū debilem se agnoscat. s̄lo
dicim⁹ q̄ si talis qui dicit n̄ posse se ri
nere h̄et tanta uoluntate. r̄inendi
quanta h̄t uim suū custodiendi de
facili r̄ineret si tanta diligencia obſer
veret sensus corporeos. cū sentiat osciam
aliquantulū dāpnificatā p̄ eos. quāta
diligencia obſtruit forā dolū. cum
ppendit p̄ illō aliquantulū uini exi
se. Decimo. querim⁹ ab eo qui dicit se
n̄ posse r̄inere a quo cogatur ad foeni
candū. utrū a diabolō. ut a carne. uel
ab ipsa muliere. a dyā n̄ cū dicat de
eo gg. s̄lo; timend⁹ hostis qui n̄ pot̄
uincē nisi uolente ut sup̄ illō. h̄. iii.
Si fili⁹ dī es multe te deorsū. Dicit glo.
In quo inferi⁹ ostendet⁹ q̄ nulli nocere
possit nisi p̄ ille se deorsū miserit. Si
dicat a muliere se cogi ridicim⁹; h̄ cū
pociis ipse eā cogat. Si a carne ille
hāc excusationē n̄ recipit. qui ei dñi
uini carnis dedit. Vñ gen⁹ iij. dicitur
ad mulierem q̄ tenet figurā carnis. sub
uiri potestate eris & ipse dñabit⁹ tuū.
Vndecimo q̄rim⁹ a tali quō intelligat

H. n̄ possum otine. utrū sic intelligat
h̄ n̄ possum otine & si uel. vel sic intel-
ligat. n̄ possum qz nolo. Si pmo m̄ p;
h̄ esse falsū. q̄ si impellit eū timor ul̄ cu-
piditas ad h̄ q; uelut tā cito pot̄ otinere.
Vbi ḡia. Si debeat lucari ex otinencia
sua mille marcas. ul̄ castū unū. ul̄ si
sciat se tam cito p̄t p̄t amissurum
pedem ul̄ aliq; mēbeū. ul̄ si uideat lectū
sibi paratū igneū. in quo oporteat eum
iacere cū a lecto mulieris surrexerit. Vn̄
b' Ignosce dñe ignosce excusamus. t̄gū
sāmūr. vix; aliq; qui in eis q̄ a te sūt
expiri uelut. q; poscit & q; p̄mptissime
pot̄ scdm carnē ul̄ scdm sine timor ipu-
lerit. sine cupiditas traverit. Si scdm m̄
intelligat n̄ possum otine qz nolo. Iḡ
n̄; n̄ posse in causa s; pot̄ n̄ uelle i cul-
pa iuxta ubū aug. Duodecimo pot̄ q̄ri
ab illo q̄ dicit n̄ possū otine. utrū intel-
ligat q; n̄ pot̄ otine suis uirib; sine dei
auxilio. aut intelligit q; & adiutorio dō.
n̄ possit. Si scdm h̄; manifeste fallūm.
& t̄ sapit h̄esim. Si pmo m̄ intelligat h̄
plane uerū. sine adiutorio ei diuino m̄
ch possumus. Vn̄ in jo sine me nichil
porestis facē & h̄ ad cor; u. sion q; suffi-
cientes sum cogitare aliq; a nob̄ q̄ ex nob̄.
si sufficiencia nra ad; & t̄ aug. Dñe s̄i
te nich sit om̄s conat̄ mei & sap. vni.
Ut scavi qm̄ ali. n̄ possū esse otinens
n̄ dñs det. & h̄ ipm̄ erat sapia sare au-
eſſ; h̄ tonū adū & depcatis ſū cūm. & m̄
xix. ēū quererēt diſcipli quis pot̄ ſalu-

dñm.

esse. Rendit ih̄c. Apd̄ hoīes in possibilez.
apd̄ dñm oīa possibilia sūt. Vn̄ dic̄ interli-
In possibilez apd̄ hoīes. ut p̄ se a ſuis
cupiſtitab; querant̄. & jo vi. Alemo p̄
uenire ad me n̄ p̄t m̄ ſtraverit ipm̄.
hoc aut̄; ualde utile oſterde hoībz; qd̄
uirib; ſuis ſaluari n̄ possū nec a p̄co
abſtine. hoc enī p̄ſuadeo eis. pot̄ homo
mōne eos ad tria ualde eis utilia. Ad eoz
uifticatoē & ad deſtruendā quandā
ſtūtā p̄ſuptionem ad fiduciā qua ar-
dunt ſe ſuici q̄n̄ noluerint. De q̄ legit̄
in ecē. xxix. Repuſſio nequissima ml̄
tos p̄dit. mira inſama ille qui n̄ potest
cū liber; dyā reſiſte ſperat cū ab eo cap-
tuſ erit & ligatus uirib; ſuis de manib;
ei ſe libare cū ſeptum ſit Job. xl. Qui
fē; & ut nullū timeret. & n̄; porestas
in terra q̄ ei ualea ſparari qui i moe-
tali eſt captuſ & ligat. Vn̄ p̄i v. Inq-
tareſ ſue capient ipum. & ſunib; p̄coꝝ
ſuorꝝ quicq; oſtrigat. If̄ qui n̄ pot̄
ſe tenere ne ad impulſu temptatioſ ca-
dat in foueam p̄cī. qn̄ ſperat ſe co-
fractū caſu p̄ua oſuetudie p̄ſſum ag-
ge p̄coꝝ obrutū & tam p̄funda caua
p̄ ſe poſte exire eo qui ipulit ei reſiſte-
te. imo q; ampli; ſperant hoīes cum
morte ſpūali mortui fuerint ſe ipſos
poſſe reuſtitare. ut breuit̄ dicā in pre-
ſenti ſe nich pot̄ aſſerūt in futuro
q̄n̄ ex ſe erunt in potenciores & dei
auxilio min̄ digni. q; eū duci offen-
derūt. q̄n̄ & dyā magis laborabit

ad impedient salutem eorum. Ipse enim calcamo insidiatur. I. fini hominis. q. huius potest ex eo q. item; serpenti in genere. Eu in diaboli calcaneo ei. Eum in quo oia se posse presumunt. Sed potest homo monere eos q. griam ei studeant sibi preparare sine cuius auxilio omnes non possunt. elemosias largiendo. dñm orando. et suffragia facere q. uiros iustorum implorando. Eterno possunt moneri ad hunc ne fingatur se qui faciant q. possunt. et aliquis que sibi uidetur difficultia. Ds enim uult uiuare eos qui se uiuant. uno q. singit se q. ipsi singunt se. Vnde sapientia. Specie scis discipline fictum fugiet. Ita sic potest queri q. ab eo qui dicit se non posse continentem. aut ius continentem et non potest. aut potest et non ius. Si ius et non potest infidelis; ds q. patitur te temptari super posse tuum. Primum a me credis q. omnia possis cum eo qui omnia potest. sicut vulgariter dicitur. qui non habet nisi v. denarios ego et rex haec uicem c. marcas. Non potest esse parvus illud posse cui defensum posse dominum patrem et supplex. Si autem potest et non ius in excusabilis est. Ultimum potest queri a tali an possit aliquanto tempore contineat. q. si diversit sic per mensum ostendendum; et q. potest superare debet; q. sequitur mensa ostineat q. isto primo. q. suetudo uiuabit eum de qua nullus. Optima forma uiuendi eligenda; quia locundam reddet suetudo. et poeta. Qd male feres. affluente feres. Sperare et debet dominum per amorem esse ad adiuuandum eum per q. per men-

sem per amore ei ostinetur q. ante. Si tamen hunc instantem pecierit cum ipse non sit securus de uita non dico per mensam non per unam horam quia ratio sperat se accepturam vitam adebet debet ipse sperare se accepturam uirtutem seruandi domino. illi in uita illa non debet disponere se seruitur dyabolus in uita quam nondum habet. non debet filius esse opario ebriosu et luxori. qui prius obstinat poterit quia lucratur sit. Incipit tractatus de auaricia

Propositio de his quae ualeant ad detestacionem. I. Post gule et uiciu luxurie dicendum est de uicio auaricie. q. tractat de uicio isto utilior; predicatione q. tractat alioz uicioz. hunc enim ordinem tradit b. ut id prius q. maturius ad salutem de quo uicio hunc ordine dicemus. Primo dicimus de his que faciunt ad detestacionem hunc uicium. Secundo de specie eius. tertio de his quae fouent aliquem in auariciam in cordibus hominum. Quarto de remedio. Quinto tangemus de prodigalitate. q. contraria et auaricie. Intelligimus autem in hunc loco. auariciam in debitum amorem peccatum. Primo autem facit ad detestacionem hunc uicium. hunc q. natura nobis dissuaderet uiciu istud et quodammodo et naturam. Voluit enim natura terram infinitam esse inter creaturas et apertis; hominum calcari docens nos in hunc absque dubio q. debemus calcare pedibus nostris terrena ista et expellere. Quale non est hunc q. homo deo et omnibus creaturis opponat creaturam illam. q. natura omnibus civitis uoluit perponi. ad significandum diuinum